

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Să ne cunoaștem drepturile!

În cartea legilor Ardealului se spune, în precuvântare, că un oarecare nobil roman, cu numele Servius Sulpitius ar fi înnebunat pe marele cunoscător de legi Mutus asupra unei afaceri de drept, asupra unei legi. Era însă vorba despre o chestie aproape zilnică la poporul roman și deci fără mirare dacă Servius Sulpitius a primit ca răspuns niște cuvinte înfruntătoare. I-a spus că e lucru urât pentru un om nobil să nu cunoască legile de trebuință zilnică — acesta a fost răspunsul.

Cetind istorisirea aceasta mi-s'a întipărit în minte și de câteori o cetesc între însemnarile mele, mă gândesc la cunoștințele de drept ale poporului nostru. Ajung la gândul la soarta neschimbată a sătenilor noștri, cari nici în ziua de astăzi n'au născut la cunoștința adevărată a drepturilor și li-se cuvin în viața acestui stat. Să mi se îngaduie din partea iubitorilor cetitori da-mi spun, că noi Românii din statul ungar nu cunoaștem cum se cade nici drepturile noastre împreună cu afacerile private și nici drepturile publice.

Nu mai poate fi vorba, ca un popor are drept pentru apărarea dreptului și nu pentru pierderea lui. De altă parte iar e prea adevărat, că mulțimea năcăjită a oamenilor de multeori își caută adăpost sub scutul legii împotriva năcăzurilor. Mai în toate părțile scute de Români, forurile judecătorești au de belșug de lucru cu daraveri de-ale Românilor noștri. Pretutindenea se poate vedea aceiași mândărime de-a purtă procese în cauza aceasta în multe, dar în foarte multe sate de-ale noastre ura și vrajba s'a înrădit în inima vecinilor, ba chiar și în familiile rudeniilor și pentru un petec de pădure: tată și fiu se învrăjbesc de moarte. E destul ca cineva să meargă de mărturie, dar și pe partea dreptății, și dușmănia e gata.

Dar această fire cum se poate împăca omul cu firea noastră de creștini adevărați? Cum se pot naște așa de rele porniri unul în contra altuia, câtă vreme suntem săteni și ne ajută împrumutat? Căci chiar și fără multă pătrundere în adâncul lucrurilor putem constată, că locurile locuite de noi Românii trebuie să ne strângă pe toți într'un mănunchiu frumos. Să ne închinăm, că satele în cari ne trăim viața n'ar să curat românești pe unde sunt, să credem pe un moment, că am fi în satele curat românești de azi amestecați cu diferiți străini! Oare nu ne-am dori să fie curat românești? Oare n'am avea dorința să știm că vecinul nostru e sânge din sângele nostru și neam din neamul nostru? La tot

cazul că ne-am gândi atunci la satele curat românești și ne-am dori și noi după starea lor.

Tocmai pentru aceasta în satele noastre trebuie să ne iubim unul pe altul până la cel din urmă, căci de multeori dușmănia izvorită din procese ne duce la sapă de lemn. Pentru a ajunge însă poporul să cunoască răul acesta, trebuie muncă. Și anume muncă pe toate terenurile și mai ales pe terenul răspândirii cunoștințelor de drept.

Starea noastră tot așa e și în privința drepturilor ce le avem pe terenul vieții publice, a vieții de stat. Nu e destul să avem gazete bune pentru popor, în cari se pot ceti momentele mai însemnate din viața noastră politică. Poporul trebuie să aibă priceperea necesară, cunoștințele de lipsă, ca să-și poată duce la izbândă convingerile sale, căci nimic nu folosește niște drepturi pe cari le avem, dar nu le cunoaștem și le folosim spre paguba noastră. Numai cărțile scrise pentru popor pot întregi munca și osteneala foilor noastre și anume munca ce ar fi să se depună pentru scrierea de cărți sistematice pentru înțelesul poporului.

Că cine ar fi chemat înainte de toate să facă neamului acest serviciu, nu se ține de obiectul meu, dar fiind chestia de așa mare însemnătate totuși amintesc aici, că ar fi chemat desigur *Comitetul nostru național* să caute mijloacele potrivite pentru realizarea acestui scop. Și nici că s'ar afla loc mai potrivit pentru publicarea acestor cărți, ca *Biblioteca populară a „Asociațiunii”*, care de sigur și-a făcut datorința în trecut, dar credem, că s'ar spori în mod deosebit numărul celor abonați, dacă această bibliotecă ar lua asupra ei și numai o mică parte din această problemă însemnată.

Publicarea chestiilor de drept n'a fost neglijată din partea Bibliotecii populare a Asociațiunii, dar credem totuși, că se simțeste lipsa unei activități mai temeinice. Cât pentru împrejurarea, de-a se publica explicarea legilor de drept public, aceasta poate forma ocupație însemnată pentru Asociațiune, căci explicarea legilor, răspândirea cunoștințelor de drept, — fie pe terenul vieții singuratică, fie pe terenul vieții de stat, — nu însemnează a face politică.

În chipul acesta ar mai încetă glasul acelora, cari, neținând seamă de împrejurări, cer sistarea Bibliotecii populare a Asociațiunii, care a adus un mare și neprețuit serviciu neamului nostru.

Noi cerem țaranului nostru să rămână nepătat în purtări cu ocaziunea alegerilor de deputați și la alte ocaziuni. Dar o purtare deamă și vrednică de numele românesc putem aștepta numai pe urma unei munci făcute în înțelesul aspirațiilor no-

stre. Numai un alegător cu convingere neclintită poate corăspunde recerînțelor noastre. Și tocmai aici e lucrul de căpetenie! Să trezim în mulțimea poporului țaria convingerii!

Aceasta cu atât mai vărtos, că nu mai suntem popor suferit ca mai demult de legile Ardealului. Deși și legile Ardealului ne ziceau că suntem națiune, deși adevărat, că valahă și nu română. Cu toate că astăzi legile țării noastre spun, că există o singură națiune, aceasta nu o putem zice noi. Și oricum ar fi lucrul, chestie de căpetenie este, că un popor nu prin cuvintele unei legi devine națiune, deoarece cuvintele sunt moarte și dacă chiar azi am fi numiți de națiune română din partea legilor ungurești tot acolo am fi unde suntem. Iar în trecut, deși în legile Ardealului eram numiți cu cuvântul națiune, în viața de toate zilele nu națiune am fost, ci iobagi lăsați pe mâna soții.

Un popor se numește națiune, dacă e format din aceea mulțime de conviețuitori, cari prin aceleași însușiri înalte sufletești ajută în măsură vădită la înaintarea binelui omenesc. E vorba deci, că însușirile sufletului fac ceace se numește azi o națiune. Și este știut, că însușirile sufletești înrudite, între împrejurări sănătoase, se manifestează în același chip, sboară în aceeași direcție. Așa e cu însușirile sufletului românesc și așa e peste tot. Aceste însușiri nu pot fi ferecate în hotarele naturii. Văile și păraiele, dealurile și munții nu mai sunt granițe nici pentru corpul omenesc. Cu atât mai mult își cere ale sale sufletul și mai ales sufletul aceluia neam, care a trecut prin valuri de zbuciumări uriașe, dar trăiește, căci Dumnezeu i-a dat să trăiască. Acel neam e neamul nostru. C.

Observările Redacției. Am dat loc cu plăcere acestui articol, care ne vine de la un colaborator extern al foii noastre. Cele amintite aci sunt cruda realitate: poporul nostru nu-și cunoaște cum se cade nici drepturile în afaceri private și nici drepturile publice. Răul acesta se trage în parte mare și de acolo, că legile țării sunt prea puțin popularizate la noi. Cărți cu legi avem de tot puține. Lipsa lor o observăm zilnic, când ni se cer sfaturi sau cărți cu cutare ori cutare lege. Că noi n'am tipărit până acum, în editură proprie, o seamă de astfel de cărți, — asta se esplică în urma lipsei de mijloace, având noi și așa atâta amar de cheltueli cu editarea acestui ziar popular, pe un preț aproape de nimic. Credem însă, că ar fi foarte bine, dacă Comitetul partidului național și „Asociațiunea” ar medita mai deaproape asupra acestei chestiuni.

Dieta a ținut Vineria trecută o ședință, în care s'a desbătut bugetul (cheltuelile) ministerului de agricultură. A vorbit și ministrul de resort Ghilani, care a luat în apărare politica de colonizare a guvernului. Pentru colonizări în Ardeal ministrul a pus în vedere 20 milioane coroane. Mamelucii guvernului au aplaudat și primit de grabă cele spuse de ministru. Iată, unde se duc dările cele grele, pe cari le plătim cum numai Dumnezeu știe!

Opoziția n'a luat parte la ședință. De Vineri până Marți acum nu s'au mai ținut ședințe.

In cauza învinuirii lui Tisa contra lui Vaida, — despre cecece am scris pe larg în numărul trecut, — deputatul nostru i-a dat lui Tisa, în foaia „Budapesti Tudositó“, încă un strașnic răspuns de următorul cuprins: „Budapesti Tudositó“, bagseamă la poruncă de mai sus, a anunțat, că nimic n'a stat mai departe de contele Tisa, decât gândul de a face răspunzător partidul național român pentru împrietinirea lui Vaida cu rusofili ca Gerovski.

„De oarece acuza dlui prim-ministru, că eu aș fi stat cândva în legătură cu rusofili, s'a dovedit de neadevrată, iar această acuză a sa n'o poate dovedi prin cele câteva șire de recomandatie predate dlui prim-ministru de un agent provocator, cari șire eu nu le-am primit și pentru cari firește nici nu sunt răspunzător, cu părătorul care se ascunde eu nu mai pot sa stau de vorbă, ci încheiu orice discuție. Declar însă, că mă supun hotărârii unui juriu (comitet) compus din oameni cinștiți, care juriu să constate, că eu n'am stat în legătură nici odată cu rusofili, n'am sprijinit și n'am făcut nici odată politica rusofilă, iar cine susține contrarul, spune un neadevăr.“ — Acesta e un răspuns cavaleresc la adresa prim-ministrului Tisa! Trăiască deputatul nostru Vaida!

Procesul nostru.

In cauza procesului nostru — a venit dreptatea unguerească! Vorbăria cea multă a ministrului-ședințe Tisa despre „pace“ și făgăduelile lui dulci asupra „gândurilor bune“ față de Români pe deoparte, iar pe de altă parte timpul îndelungat de când s'a înaintat recursul în cauza procesului nostru, despre care acum nu mai știam nimic, — ne făceau a crede, că, să mai vezi minunea minunilor, o să ștergă cu totul aspra pedeapsă de 8 luni și 600 coroane amendă pentru un singur articol...

Dar ne-am înșelat în gândurile noastre! Dreptatea unguerească n'a întârziat cu totul! La sfârșitul săptămânei trecute, dl Nicolae Bratu, redactorul responsabil al foii noastre, — tocmai pe când se pregătia să plece la desvelirea bustului lui Ioan Rusu Sirianu, fost cel dintâiu redactor la „Foaia Poporului“ — a primit știrea, că Curia din Budapesta a adus hotărâre în cauza recursului. Și anume: Domnul Bratu e „vinovat“ și trebuie pedepsit pentru publicarea articolului „Macedonia Ungariei“, apărut în numărul 48 din anul 1912. Pedeapsa Curții cu jurați din Cluj n'au avut însă încotro și au trebuit să recunoască, că a fost din cale afară de mare pentru un om încă nepedepsit. De aceea au micșorat-o dela 8 la 3 luni temniță de stat, dar amenda în bani 600 coroane dîmpreună cu alte sute spese de

proces rămân cum au fost. Astfel ni s'a făcut dreptate...

Acum o să urmeze azi-mâne provocarea, că în timp de 24 ciasuri trebuie plătit atâtea și atâtea sute, de unde nu iau din cauțiunea foii... Tot asemenea într'o bună zi va primi și dl Bratu înștiințarea, să se gate de ducă la Vaț sau Seghedin (sunt doar buni patrioții nostri: îi dă drept să-și aleagă... temnița!).

Trăim timpuri grele, când banii sunt atât de scumpi și nu se pot ușor arunca, iar lipsa unei persoane e poate mult simțită, dacă e pusă într'un anumit loc, nu chiar ușor de înlocuit.

Cu toate acestea, vestea primită ne lasă foarte rece. Nu ne temem de nimic pe pământ, afară de Dumnezeu din ceriu! Pentru dreptate și adevăr! — e scris pe steagul nostru. De aici nu ne vom abate, decât când ne vom da ultima răsufare! Nu o persoană, ci zece, una după alta, să iee din jurul acestei foi, și nu cu 600 coroane, ci cu 6000 să ne amenințe, — noi nu ne abatem și nu vom șovăi dela postul nostru! Din contră, cele esperiate de un an încoace ne-au întărit foarte mult în convingerile și gândurile noastre! Iar pe deasupra, ne știm la spate cu zecile de mii de țărani români fruntași, cari ne urmăresc paș de paș; ne știm însoțiți de o generație întreagă, care de preste 20 ani se adapă din scrisul acestei foi! Viitorul e al nostru! Dar pentru câștigarea de drepturi să cer lupte, iar luptele cer — jertfe, pe cari le-au adus încă mulți în trecut pentru acest ziar, de prezent le aducem noi, cărora ne vor urmări la vrune alții! Tinta tuturor rămâne însă aceeași: Luptăm pentru adevăr și dreptate pe seama poporului românesc!

Deschiderea delegațiilor

Pentru o mai bună înțelegere amintim din nou, că sub numirea *delegațiuni* este a se înțelege marele sfat, ce se compune din deputați trimiși de dieta Ungariei și dieta Austriei. În acest sfat fiecare dietă trimite ceva peste 50 de deputați. Aci încă ar trebui să fie reprezentate toate partidele din dietă. Dar dieta Ungariei nu vrea să recunoască asta. Naționalitățile nemaghiare din Ungaria n'au nici un deputat în delegațiuni. Singur episcopul Hosu merge, ca trimis din partea casei magnaților, unde e membru (al casei magnaților) în urma poziției lui de episcop. Această purtare a dietei față de naționalități încă e una dintre cele mai nedrepte. De ce? Fiindcă în delegațiuni se rânduiesc toate cele de lipsă cu privire la politica externă a Austro-Ungariei și la armata Monarhiei. Iar la armată, la apărarea patriei, noi Români încă contribuim cu atâtă amar de bani și jertfe de sânge!

De aceea e o mare nedreptate, că acolo, în sfatul care hotărăște asupra puterii armate a Austro-Ungariei, noi n'avem pe nimenea, care să vorbească, ca deputat ales, în numele celor peste trei milioane de Români, ce locuiesc în Transilvania și Ungaria.

Delegațiunile se întrunesc de douăori în fiecare an: toamna și primăvara, odată în Viena, a doua oară în Budapesta. Pentru rândul de primăvara s'au întrunit Marți (28 Aprilie n.) în Budapesta, după ce în toamna trecută s'au fost adunat la sfat în Viena.

La deschiderea delegațiilor ia parte totdeauna și Majestatea Sa Monarhul. În

anul de față, fiind Majestatea Sa boala, a trimis la Budapesta pe Arhiducele Francisc Ferdinand, Moștenitorul tronului, care a deschis ședințele delegațiilor. După deschidere a vorbit ministrul de externe, contele Berchtold, atât în delegațiunea ungară, cât și în cea austriacă. Ele țin ședințe deosebit. Afară de aceea, fiecare delegațiune are mai multe subcomitete, cari țin ședințe dupăcum cere trebuința.

Cheltuelile pentru armată.

Cheltuelile comune (pe cari le poartă Ungaria și Austria laolaltă) în anul de față sunt următoarele: la ministerul de externe se cheltuiesc 19 milioane coroane; pentru armată: spese ordinare 483 milioane 514 mii, spese extraordinare 1 milion 670 mii, spese ordinare pentru marină 70 milioane 825 mii, spese extraordinare 5 milioane 411 mii, împrumuturi extraordinare pentru marină 101 milioane coroane. Motivele, cari au îndemnat a se face așa de mari cheltuieli pentru marină sunt, — dupăcum a declarat ministrul de război, — întărirea marinei austro-ungare în Marea Adriatică și întărirea portului dela Sebenica.

Vorbirea ministrului de externe contele Berchtold

a fost cât se poate de șubred ticluită. Față de unele state vorbește de prietenii și legături străne, tot „șperând“ și „crezând“ una și alta. Față de România zice contele Berchtold, că el nu crede, cumcă în România se va afla vr'un bărbat serios, care să se gândească la o înstrăinare a României de către Austro-Ungaria.

Vezi Doamne, dacă România se va înstrăina de Austro-Ungaria, atunci o înghin Rusia. Parecă acelaș lucru nu i-se poate întâmpla și Austro-Ungariei! Cu toate acestea conducătorii Monarhiei nu află cu cale a mulțumi pe deplin toate naționalitățile, cari locuiesc în Austro-Ungaria, precum acestea să se simtă tot mai bine aici și să se însuflețească tot mai tare pentru apărarea patriei comune.

Ba ce e mai grozav: vedem, că chiar căpetenii de-ale poporului ajuns la conducerea unei părți a Monarhiei, — atâtea corifei de-ai opoziției maghiare, — încep a face ochi dulci Rusiei, cecece însemnează, că ei ar vrea să se dea în brațele Rusiei.

Și oare ce-i îndeamnă la astfel de fapte? Asta n'o mărturisesc nici corifeii pe față. Atâta însă se poate da cu socoteala: ei voesc să facă zile amare lui Tisa și guvernului său, pe de altă parte se mai teme de cine știe ce întâmplări, cari ne-ar putea ajunge azi-mâne. În fața acestor lucruri, poate că se cugetă, ca să nu stea la vreme prea rău cu Rusia...

Dar lăsăm să urmeze în cele următoare, pe scurt, vorbele frumos ticluite ale lui Berchtold, asupra politicii externe a monarhiei noastre.

Sunt stări mai liniștitoare!

Cu cuvinte în înțelesul acestora și-a început ministrul de externe Berchtold vorbirea sa. După vremile tulburi și nesigure de mai nainte, azi se dorește preste tot locul pace și liniște. — Mult a contribuit la liniștirea stărilor din trecut înființarea statului albanez și urcarea prințului Wilhelm pe tronul Albaniei. Dar nu se poate tăgădui, că stările nesigure din părțile Epirului date Albaniei pot aduce încă mari încercări. (Da, da, frecările dintre Greci și Albanezi, pot produce încă multe greutăți

în Balcani. Asta ne-au dovedit-o și atacurile și omorurile dintre Greci-Epirafi și Albanezi în săptămânile din urmă. Acestea sunt *fapte*, iar cele spuse de ministrul Berchtold sunt numai *vorbe* frumos ticluite. *Red. „Foi Pop.“*)

Cum stă Monarhia cu statele balcanice?

Legăturile noastre cu singuraticele state din Peninzula Balcanică — a zis mai departe contele Berchtold — sunt de așa, că noi avem cea mai mare bunăvoință pentru dezvoltarea liberă și neatârnamarea acestor state învecinate cu noi. Avem speranță, că pornirea liniștitoare, pe care o iau aceste state acum, după războaiele sângeroase și pline de pierderi, va fi prielnică pentru întărirea legăturilor noastre cu statele balcanice. (Auzim, contele Berchtold ce speranță! *Red.*)

Noi avem bunăvoință față de dezvoltarea Serbiei. Dacă înțelegerea asta până acum tot n'a putut încă se pătrundă, aceasta n'are să ne neliniștească în pornirea noastră de a cultiva, — bine înțeles cu considerare la interesele noastre proprii, — de mai cu puțință legături prietenești cu reșterul sârbesc. — De prezent am început consfătuiri în cauza căilor ferate orientale. Se știe, că în Turcia veche erau mai multe linii ferate făcute cu capital austro-ungar. Aceste linii erau proprietatea unei societăți. După sfârșirea războiului balcanic, Serbia n'a vrut se mai dea societății dreptul de pe teritoriul ocupat de ea. Acum se a se mai domoli și Serbia, astfel că am început consfătuiri în cauza liniilor ferate. (Iar speranță! *Redacția.*)

Cu statul vecin Muntenegru totdeauna am avut a întreține bune legături. Deontele de păreri de mai nainte au trecut. Acum (auzim, auzim! *Red.*), că legăturile noastre prietenești nu numai nu vor suferi, ci vor întări chiar.

Bulgaria se nuzuește să vindece rănile războiului prin războiu și noi privim aceste lucruri cu bucurie. (Asta o credem! *Red.*) În lucrările ei de a se ridică, Bulgaria nu va fi lipsită nici pe viitor de sprijinul nostru pe terenul economic. În înțelegerea cu amândouă guvernele avem de gând, ca legăturile noastre comerciale-poștale cu Bulgaria să le întărim tot mai mult.

Greutățile vremelnice, iscate cu privire la constituirea Albaniei și mai cu seamă din cauza graniței sudice a acesteia (în spre Grecia), n'au putut întru nimic să conturbe legăturile noastre prietenești cu Grecia. (Aici așteptăm să vedem iarăși *fapte*, nu vorbe! *Red.*) Am început consfătuiri cu guvernul grecesc, ca să încheiem noi legături comerciale și noi legături cu privire la comunicația vapoarelor și a căilor ferate.

Față de Turcia nutrim dorința, ca acest stat, pe lângă toate pierderile suferite în marele războiu, să-și întărească proprietatea. Vom nizu să dăm după puțință tot ajutorul nostru întăririi și înaintării Turciei.

Asupra legăturilor între Monarhie și România

a spus ministrul de externe Berchtold următoarele: În România, după criza din Balcani, s'au observat niște porniri, cari, — plecând dintr'o stare rău înțeleasă a țintei noastre în cursul războiului, — au luat vremelnice un caracter neprietenos față de Monarhie. În vorbirea sa dela 3 Ianuarie a. c., ministrul-președinte de atunci, dl. Maiorescu, s'a declarat contra la astfel de porniri și a respins învinuirile aduse în contra Monarhiei, ca fiind aceste învinuiri neîntemeiate. Dacă noi (adecă monarhia austro-ungară) nu putem să închidem ochii față de amintitele întâmplări, — totuși suntem de altfel deplin convinși, că nici un bărbat politic serios al statului vecin nu se poate gândi să pună în joc marile favoruri, cari le-a avut România prin legăturile prietenești strânse cu noi. Guvernul român de acum deasemenea ne-a asigurat în repetite rânduri, că va nizu a păstra deplină încredere în legăturile dintre noi. (Cetitorii noștri credem, că vor ști cum se înțeleagă aceste declarații ale ministrului de externe al monarhiei noastre. *Red.*)

Legăturile cu Tripla-Alianță formează fundamentul politicii externe, — a zis contele Berchtold. Apoi vizitele împăratului Wilhelm la Inaltul nostru Monarh și la Miramar, precum și convorbirile cu ministrul de externe italian la Abazia, m'au întărit în convingerea, că noile schimbări în apropiatul Orient au adus cu sine și noi interese între cei doi aliați (adecă între Monarhie și Italia). Criza balcanică a atins ținuta celor două grupări a mari-

lor puteri europene. De prezent se observă însă oarecare liniștire. (Adecă între Austro-Ungaria, Germania și Italia, cari formează Tripla-Alianță deoparte, — și de cealaltă parte Anglia, Rusia și Franța, cari formează Tripla-Înțelegere. *Red.*)

Legăturile cu Tripla-Înțelegere

numită și Tripla-Antantă o prezintă contele Berchtold astfel: Anglia în momente hotărâtoare și-a spus cuvântul în înțeles împăciuitoare, prin ceea ce a contribuit mult la delăturarea neînțelegerilor. — Legăturile cu Rusia sunt în forma unei prietenii îndelungate. (Da, prietenie, ca între căne și măță! *Red.*) Având în vedere pornirile pacinice (urcarea grozavă și întărirea armatei!! *Red.*) ale împărăției rusești și planurile mari culturale, pe cari și le-a luat înainte Rusia, credem (da! tot credem și sperăm! *Red.*) că putem să ne așteptăm la o pacinică desfășurare a legăturilor noastre.

Ce privește Franța, la o discuție mai din urmă prim-ministrul francez a spus, că e pătruns de adâncă admirație față de Augustul nostru domnitor, care cu adâncă înțelepciune conduce soarta monarhiei noastre.

Politica Monarhiei în viitor.

La sfârșitul acestor vorbe frumos înșirate, a început ministrul Berchtold să scoată la iveală, care trebuie să fie politica monarhiei în viitor. În locul prim amintește jertfele ce trebuie aduse pentru armată. (Acum judecați: mai sus spunea tot de pace și liniște, dar la urmă dă cu nesfârșită întărire a armatei, care ne aduce tot numai cheltuieli și greutăți, acestea, ce e drept, fără deosebire de naționalitate! *Red.*)

După aceea amintește șiretul ministru și de interesul statului pentru dezvoltarea economică a popoarelor, ca acestea să poată aduce jertfele ce se cer. (Toate acestea sunt, însă, numai vorbe goale! Mai bine ar fi ca Berchtold să tacă, dar să facă ceea ce făgăduiește pentru îmbunătățirea sorții popoarelor din Monarhie. Atunci n'ar mai fi silită populația să iee drumul pribegiei spre America ca acum, un lucru ce nu se mai întâmplă de prezent, în așa măsură, nici într'un singur stat european. *Red.*)

După vorbirea contelui Berchtold s'au amânat ședințele până în 6 Maiu n.

Cu paloșul.

113

este vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

Cavalerul se opri la câțiva pași de el și se dădu jos de pe cal, înaintând spre el, și-i întinse mâna fără însă a scoate, din obiiceiu, mânușa de oțel care o acoperea. Mihu, fără a se miră de această întâmplare, o strinse voinicește. Apoi străinul se închină ușor și se întoarse spre oala lui. El era un om de statură mijie și făptură sprintenă, fierul care-l acoperea nu-i îngreuiă mersul de loc.

— Mă mir, Căpitane, că te-ai cam grăbit primindu-l lângă noi, zise Petrea Cărăbuș care înțelegea și el bine rusește și știa toată cuvântarea Măhnitului, cine e cine-i el, și care sunt scopurile lui? — Nu-mi prea sună adevărată povestea

care ne-o făcut-o acel Rus.

— Nu-ți sună adevărată fiindcă nu cunoști bine obiceiurile Apusului unde asemenea jurăminte erau altădată lucruri obiice-nuite, zise Mihu. Dacă ne-au mințit și se poartă cu scopuri viclene, împrejurarea că-i avem lângă noi ne face supraveghierea mai ușoară. Ș'apoi ce primejdie pot fi zece oameni în mijlocul unei oștiri întregi? La cel mai mic semn de viclesug îi putem face fărâmi.

Petrea Cărăbuș nu mai răspunse nimic și amândoi tovarășii se puseră la masă.

În această vreme, oamenii cei străini întinsese un cort rotund și încăpător, sub care se retrase Cavalerul Căinții. Apoi Măhnitul cu ceilalți care, după limba care o vorbeau, se cunoșteau a fi Ruși, cu toții aprinsese un foc și începuse să pregătească mâncarea.

Românii avură în curând prilej să se încredințeze că Măhnitul vorbise numai adevărul când laudase vitejia stăpânului său. Tabăra fu trezită în mijlocul nopții prin

sunetele de trâmbiți: călărimea ungurească năvăleă de pe valea Șomuzului. Otațul întreg fu în picioare într'o clipă și arcașii lui Mihu ținură năvălitorii în loc. În curând călărimea moldovenească, cu Mihu în frunte, trecea Șomuzul și cădea în coasta Ungurilor: învâlmășala fu cumplită. Mihu se văzu încunjurat, fără veste, de dușmani. Paloșul lui, tăind și împungând în toate părțile, izbuti o bucată de vreme să facă un gol împrejurul lui; dela o vreme însă brațul lui începuse a osteni și cercul dușmanilor se tot strângea când, deodată, în rândurile lor se văzu, la lumina lunii, deschizându-se o uliță și în acea uliță apărură Cavalerul Căinții care își îndreptă calul numai cu genunchii, iar cu brațele amândouă învârtea cumplita-i spadă și cu fiecare lovitură culcă câte un dușman la pământ. După dânsul venea Măhnitul cu Rușii, urmați de oștenii lui Mihu, Ungurii o luară la fugă.

— Mulțumesc, Domnule Cavaler, zise Mihu pe rusește străinului care-și oprise

Ce scriu alte gazete?

„Transilvania“ (Sibiu), organul „Asociațiunii“ noastre, scrie în Nr. 4 dela 1 Aprilie v. 1914, sub titlul „Activitatea conferențiarului agronomic“, între altele următoarele: Activitatea conferențiarului agronomic, dl Aurel Cosciuc, în lunile Ianuarie—Martie a fost foarte stăruitoare. A ținut **prelegeri populare** în despărțăminte *Oravița* (în 8 sate), *Panciova* (în 4 sate), *Vârșeț* (în 21 sate) și *Beiuș* (în 9 sate), total în 42 sate 80 prelegeri și anume: 59 agronomice, 5 prelegeri despre „Insoțiri“ indeosebi însoțirile de credit, 8 prelegeri cu subiecte diferite și 8 cu schiopicul despre viața lui Isus. — În luna Martie a ținut o prelegere în comuna *Șona*, unde a făcut și un plan pentru o plantație mai mare de pomi, dând la fața locului toate îndrumările necesare cu privire la făcutul gropilor, săditul pomilor etc. — Cu ocaziunea târgului de vite de prăsilă ținut în 27 și 28 Martie în *Sibiu*, a stat mai multora într'ajutor la cumpărarea de tauri soiuri curate de Pinzgau.

Roadele prelegerilor populare ținute de conferențiarul agronomic încep să se cunoască tot mai mult, mai cu seamă în acele locuri, pe cari le-a cercetat în mai multe rânduri. În multe părți au început economii noștri să-și grijască mai bine gunoiul de grajd, să folosească în măsură mai mare gunoiul măiestrit, să planteze pomi făcând pometuri mai mari, să-și îngrijească și să pună preț mai mare pe vitele de prăsilă. Așa bunăoară pentru cercul Beiușului s'au cumpărat 20 tauri de prăsilă soiuri curate „Pinzgau“ și de oameni singuratici mai multe vite și vaci de prăsilă, cu ocaziunea târgului ținut în Martie aici în Sibiu.

A făcut propagandă stăruitoare și pentru înscrierea de membri și cu ocaziunea prelegerilor s'au și inseris în total peste 400 membri ajutatori. — Prelegerile aceste populare la tot cazul vor da rezultate și mai frumoase, dacă și inteligenții de pe sate, domni preoți și învățători vor sprijini cu tot dinadinsul munca conferențiarului nostru agronomic.

Ce privește starea culturală, morală și economică a poporului de pe sate, în Bănat e următoarea: Analfabeții nu prea aflăm, având școli bune și oamenii cetesc mult. În fiecare sat se află cele mai di-

ferite gazete. Așa că în privința culturală, dacă nu stăm chiar bine, dar nici rău. — Mai rău e cu partea morală. În Bănat, după vechiul obicei, sunt o mulțime de concubinate (oameni cari trăesc necununați după lege, ceea ce e un mare rău și păcat omenesc). Dintre satele cutreerate de conferențiar sunt unele în cari numărul concubinatelor trece peste 200, și numărul copiilor nelegiuiți peste 380. Un număr înspăimântător. (Bine, d'apoi preoții și învățătorii din acele comune ce fac, în fața ăstorfel de stări? S'au ei sunt buni-bucuroși, că primesc regulat congrua și ajutorul dela stat? Nu mai simt lipsa a da *adevărată educație* poporului!? Contra acestor *pretinși* conducători ai satelor va trebui să se scrie azi-mâine fără cea mai mică cruțare! Vina cade și pe conducători, nu numai pe popor! Red. „F. Pop.“) Aproape în tot locul s'a încuibat — poate chiar în urma concubinatelor — sistemul de 1—2 copii. Femeile provoacă avorturi (lapădă copii) mai cu seamă prin masaj și multe au murit din aceasta. Drept urmare e că numărul copiilor scade, așa bunăoară în Vlăscovăț, numărul copiilor obligați de a cere școala a scăzut dela 150 la 69.

Pentru combaterea acestui rău în *Ticvanul-mare* s'au făcut de particulari mai multe fonduri, ca din venitele acelor să se dea ajutoare la familiile cari au 3 copii. Unele dintre fonduri s'au făcut cu 80—100 mii cor., dară n'ajută nimic.

Un alt rău sunt sectele cele multe. Nazareni, adventiști sau sămbătari se află în număr mare. În Satu-nou mai sunt și așa-numiții fotografiști. O sectă nouă adusă din America. Aceștia nu merg la oficiul stării civile ca să lege căsătoria civilă, nici la biserică să se cunune, ci pur și simplu așa cum sunt cu toții, mire, mireasă, nănași etc. cu lumânări în mână se duc la *fotograf* și fotografia le servește ca act, că ei au făcut ospăț. (Să le fie rușine! Red. F.P.) — În unele locuri sectele au fost introduse de oameni cari din aceasta au căutat câștig material, și sunt chiar așa de blăstămați ca și ceilalți. În multe locuri nu se mai sporesc, dar nici nu scad.

Ce privește starea economică, ar fi bună. Economia însă o poartă primitiv (de tot simplu, ca mai demult). În părțile *Oraviței* plugăria e neglijată, oamenii sunt învățați să câștige ușor din prune și vii. În

celelalte părți unde nu sunt vii, cultivă grâu și cucuruz, încolo apoi aproape nimic altceva. Se înțelege, că fiind economia în felul acesta primitivă, n'au nici câștigul care ar putea să-l aibă și în urma *luxului mare* — mai cu seamă la femei — în multe locuri au datorii și emigrează cu totul la America. Din *Grebenăț* bunăoară au emigrat chiar și de aceia cari au 40 jugăre catastrale de pământ. (Acum mulți din ei vor fi răbdând foame pe sub cele ziduri afumate și pe la porțile fabricilor americane. Cetiți spicuirile din scrisori americane. Red. Foii Pop.)

În vreo două sate se ocupă în măsură mare cu legumărit, de pildă în *Grebenăț*. Aceștia și sunt în stare bună și cumpără foarte mult pământ dela satele vecine. — Mult este de făcut și în Bănat, luând multe scăderi ale poporului în considerare, dintre cari am amintit pe scurt unele.

În părțile *Beiușului* și *Vășcăului*, stările sunt în general rele. Oamenii sunt săraci, pământ au foarte puțin și la aceasta se mai adaugă încă și anii răi din trecut. În multe părți — poate chiar în urma sărăciei — bântue *patima beției*. Poporul până-acum a fost lăsat în știrea lui Dumnezeu. Nu s'a făcut nimic pentru luminarea lui. De-abia în timpul ultim s'a pornit mișcare stăruitoare pentru deșteptarea și luminarea poporului. Speranța într'un ajutor mai bun este, luând în considerare interesul viu manifestat de țărani, cari aleargă și ascultă cu dor sfaturile ce i se dau.

Dela frații înstrăinați.

Spicuri din scrisorile fraților duși în America.

În cele următoare dăm încă câteva spicuri din scrisori dela America, primite prin diferite părți. Ne-ar plăcea, dacă oamenii noștri le-ar ceti cu atențiune și nu se pună așa ușor pe drumuri.

Hubbard O., 7 Martie 1914

... Vă aduc la cunoștință și vă rog să-mi schimbați adresa la Foaia mea. Eu nu mai am lucru aici, că s'o oprit fabrica jumătate și trebuie să mă duc într'altă parte, deși nu știu unde mă voi așeza. De ca să nu se pierdă Foaia, m'am înteles cu un alt om, care lucrează aici. Va rog deci să trimite lui foaia mea pe adresa următoare: *Ioan Popa*.

calul. M'ai făcut datornicul Dumitale, cred că în curând voi avea prilej să-mi plătesc datoria, și-i strânse mâna cu căldură.

Străinul însă se închină fără a răspunde. Năvala Ungurilor fiind răspinsa, Românii se întoarseră în tabără și cei mulți din ei își urmară somnul întrerupt.

În zori de ziua, când se pregăteau de plecare, sosi de devale, dela otacul domnesc, o veste îmbucurătoare. Toma Alimoș făcea cunoscut că este gata sa plece cu oastea Bărlădenilor și așteaptă din zi în zi sosirea lui Gheorghita cu Codrenii, ca să vie împreună. Bogdan îi trimisese răspuns să se îndrepte spre Bacău.

Grosul oastei ajunse a doua zi în dreptul Bacăului și, pe tăpșanul Săuceștilor, se întruni cu Stroici care mai dispunea de opt mii de oameni. A treia zi sosi și Mihai; el fusese silit în aceste trei zile să oprească de cinci ori năvala Ungurilor și pierduse jumătate din oștenii lui. Cavalerul Căinții luase parte la toate luptele și uimise pe toți oștenii prin îndrăzneala lui și prin is-

cusința cu care mână armele.

În dimineața zilei după întrunirea tuturor oștilor, sosi din Bărlad, dela Ploșcan, o veste îngrozitoare: Toma Alimoș căzuse sub cuțitul lui Manea Fărtatul. Folosindu-se de această împrejurare, Târziul și cu Coțofană trăsese poporul în partea Ungurilor și erau gata să plece să ație calea Codrenilor, spre a-i împiedeca să fie în ajutorul lui Bogdan.

LXIII (63).

Bătălia dela Săucești.

Primejdia în care se aflau Moldovenii era mare. Oastea ungurească de pe Bistrița le închidea această vale cu desăvârșire, iar Bacăul căzuse prin trădarea negustorilor sași și unguri; străjile oastei care venea cu Craiul tabărau în fața cetii lui Mihai. La Spinare era Siretul venit mare, din mal în mal, în urma unei ruperi de noură la obârșia lui și, pentru a trece pe șalul stâng, era un singur pod, la Holt, îngust și slab, amenințat să fie luat de apă în fiecare cias.

Un sfat la care luară parte toate căpeteniile oștirii fu ținut în grabă, în comuna lui Bogdan.

Domnul le propuse să se lepede de Domnie și să se retragă singur dincolo de Siret, pentruca țara să se poată încălzi mai ușor Craiului și să ceară cruțare de la mărinișia lui. Însă la această propunere strigară cu toții, într'un glas, că sunt învățați să trăiască ca pribegi în țări străine sau să moară bărbătește, cu arma în mână, apărând pe Domnul pe care l'au ales. Și că nici odată nu vor mai plecă capul de jugul unguresc sau vor recunoaște Domnia lui Balc.

Părintele Isaia, care se afla și el în tabără, rostî un cuvânt în care zicea că și Bogdan alcătuiesc o singură ființă și nu poate fi despărțită, că într'adevăr în grea cumpănă se afla oastea, dar că văzând oștiri ieșind, prin vitejia lor și ajutorul atât Puternicului, din împrejurări și din grele. Călugărul mai adăogi că vestile primite dela Bărlad sunau într'adevăr că

Linnton, Oregon, 8 Aprilie 1914

... Pe aici avem un timp foarte frumos, toate sunt înflorite. Lucrurile merg însă rău de tot în părțile acestea. Dar bine-rău, cum merg, avem niște guvernanți buni în statul Oregon. S'a pornit și o mișcare contra beuturii, înscriindu-se toți oamenii de la 21 ani în sus. Cred că peste puțin timp pe aici se vor închide saloanele (cârcimele), cari adună și banul de pe urmă de la bietul muncitor, iar ei (salonerii) șed după masă ca fișcalul din Cluj... Să meargă și ei la lucru, să vadă cum se fac banii! Vă salut cu bine: *Nicolae Voineag.*

Canton, Ohio, 13 Aprilie 1914

... Și Vă rog să nu Vă supărați, pentru că mi-am tot schimbat adresa. Am avut aceasta din cauza lipsei de lucru. Dar acum sunt liniștit, căci am căpătat lucru aci. Vă salut cu stimă: *Nicolae N. Bogdan.*

Campo de Mayo, 29 Martie 1914.

Aflați, frați Români, că pe aici e foarte rău. Fabrici sunt puține. Mai mulți sunt agricultori. Dar fiind în anul trecut o recoltă foarte slabă, lucrătorii n'au putut câștiga aproape nimic. De aceea s'au grăbit cu toții la compăniile de linii ferate. Conducătorii compăniilor văzând atâta lume de lucrători au scăzut plățile la zi foarte mult. De prezent tot mai mutăm carul de azi pe mâne, fiindcă cei mai mulți lucrători s'au împărțit prin toată republica (Argentina) la cules de cucuruz. Dar ne așteptăm din ce în ce la mai rău, pentru că se sfârșește culesul, toți se reîntorc iarăși la liniile ferate, unde va fi și mai rău. Incetați deci, frați Români, să emigrați, ca să nu ajungeți de la rău la mai rău. Cu toată stima: *Ioan Marcu* din Bucur.

Canton, Ohio, 11 Aprilie 1914

Azi am trimis abonamentul pe un an. Să-mi se trimit foaia tot la adresa veche. Mai am de gând se stau pe aici încă vr'un an. Foaia o aștept cu mare plăcere, fiindcă vreau să văd cum mai stăm în țară, căci am fost siliți a ne lăsa neamul și copii și a lua drumul spre America, în țara dolarilor. Datele cele multe și

grele din Ungaria ne-au silit a ne părăsi lăcașurile părintești. De altminteralea, acum odată merg rău lucrurile și prin America. Cu toate acestea zilnic vin oameni, ceea ce rău fac, fiindcă nu se știe când se vor îmbunătăți stările. Cu toată stima: *Ilie Dănilă* din Mohu.

Gary, Ind., 28 Martie 1914.

Azi am trimis banii și sunt mulțumit de foaia D-Voastră, pentru că mi-a venit regulat. Nu mi-a lipsit nici un număr. Vă salut cu toată stima: *George Gal.*

Canton, Ohio, 4 Aprilie 1914

Timpul pe aici e cam răcoros, iar lucrările merg cam rău prin fabrici. Apoi pe afară nu pot lucra până acum, din pricină că pământul este prea umed. Poate după Paști va fi mai bine. Vă salut cu toată stima și Vă doresc isbândă în toate afacerile D-Voastre: *Ioan Banciu.*

Gary, Ind., 9 Martie 1914

... In fabrica aceasta lucrez de patru ani și am pe lună 69 dolari americani. In toată luna îmi rămâne mai bine de 200 cor. In orașul acesta sunt de prezent la 16 mii de Români. Eu aș putea veni acum în țara noastră, dar mai rămân ceva, fiindcă îmi merge foarte bine: om fără școală puiu suta la lună și trăesc ca un prof... Vă salut și Vă doresc tot bine: *Larion Găteș.*

Newton, Iowa, 28 Martie 1914.

... Mi-a venit dor a-mi abona foaia D-Voastră, căci e cam de mult, de când pribegesc prin aceste țări străine. In 1 Maiu sunt șapte ani de când cu multă jale în sin mi-am părăsit satul și părinții și frații. Totodată nici de foaia D-Voastră nu m'as deslipi, ca și de pământul strămoșesc, măcar că au trecut cincă ani de când nu V'am auzit glasul și mângâierea D-V. Acum nu Vă scriu multe, până la primirea foii. După aceea o să Vă mai scriu de prin America umbletele mele și năcașurile noastre, cari le petrecem fără nici un folos, numai viață perdută și bătrânețe fără vreme. Cu multă dragoste frățască: *Ioan Pantilimon.*

Alliance, Ohio, 9 Martie 1914.

... Mie îmi umblă bine până acum. Afară de toate spesele, avute cu familia și drumul, mai am bani gata peste 4000 coroane. Sunt din Hozman (comit. Sibiu) și am venit în America de trei ani. Acasă am femeia și o copilă, dar am de gând se mai stau ceva, cu toate că tare doresc pe cei de-acasă. Dar ce să fac și în țara noastră? — că n'ai unde scoate o vită, fără pe lângă plăți mari, și tot răbdă foame. Când eram eu copil se aflau în satul nostru 700 de vite, cari le scoțeam în pădure. Acum crește iarba mare și acolo se uscă, iar vitele mor de foame, fiindcă nu mai este fertat a le scoate în pădure... Poftindu-Vă bine, rămân: *Toader Țarianu.*

In foaia „Lumea Liberă“, pe care o scoate o bancă din Cincinnati O., aflăm următoarele amănunte cu privire la starea lucrurilor în America: Trebuie să le spunem, celor ce ne întrebă, că în iarna aceasta lucrările au mers într'adevăr cam prost, fiind mulți oameni fără lucru. Aceasta se întâmplă însă în fiecare an și aceea, cari sunt aici de mai mult timp o știu prea bine. Care este cauza? Destul de simplu. In tot timpul iernii, lucrările de afară, cum de pildă la drumurile de fer, la canale, la poduri, încetează de tot din cauza frigului, astfel că mulți oameni, rămânând toamna fără lucru, vin prin orașe și caută de lucru prin fabrici, luând locul multora, cari au lucrat acolo în timpul verii. — De asemenea și fabricile: multe din ele lucrează mai slab în timpul iernii, decât vara, deoarece trebuie să aștepte până la vară, ca să-și vândă mărfurile făcute. Astfel lucrările slăbesc în fiecare an la începutul toamnei, lăsând pe mulți oameni fără lucru până la primăvară.

Pe lângă aceste cauze, cari există și se repetă anual, mai vin înainte din când în când și altele, precum: alegerile, schimbările de guvern, facerea de legi noi, împrejurările din alte țări, cari încă au înrîurire asupra lucrurilor de aici. Aceste cauze, cari toate sunt obicinuite și de așteptat, au pricinuit și starea cam proastă din iarna aceasta. — Totuși acei cari cunosc treburile zic, că, cu începutul primăverii lucrurile se vor schimba și că vor începe lucrările a merge mai bine decât au mers de câțiva ani.

... să împedecă venirea într'ajuto-... Codrenilor, dar nimic nu îndreptățește presupunerea că această încercare are să fie încununată de izbândă. Credința lui... Codrenii, cu vitejia lor cunoscută,... să asculte orbește de poroncile că-... lor, nu puteau decât să iasă bi-... dintr'o luptă cu Bărladenii desbinați... la luptă de Târziul, care nu făcuse... nici o ispravă ca Voevod și era urât... mare parte dintr'inșii. Codrenii puteau... seosească în ajutorul lor din cias în cias.

Cuvintele Părintelui Isaia redeșteptară... dețidea în inimile celor mai mulți: hotă-... de a luptă cu invierșunare, până la... parte, fu luată cu primirea tuturor. Se... că dușmanul să fie hărțuit neconte-... despre Bacău și Bistriță, spre a-l sili... în acea parte toată oastea venită pe... Bistriță. Dar puterea Moldovenilor trebuia... ales să fie îndreptată asupra aripii... a Ungurilor, unde se afla însuși Cra-... pentru a nu-i lăsa să pătrundă în va-... Bistriței ci a-i sili să îndărăpțeze până

pe Moldovă în sus, pentru a-și păstră slobod drumul spre Smirodava și Iași.

In acea zi avură loc numai câteva mici hărțuiceli pe valea Bistriței; Ungurii își adunau puterile, iar Moldovenii lucrau la întărirea începută de Stroici pe dealul Săuceștilor și pe amândouă șesurile: la Spineni și la Arămești. A doua zi însă, Ungurii năvăliră din toate părțile înainte de ziuă: era vădit că voiau să grămădească pe Români în colțul dintre Siret și Bistriță și să-i arunce în apă sau să-i silească să se inchine. Lupta fu mai ales crâncenă pe tăpșanul Săuceștilor și la Spineni, unde ținu până seară. Români în acea zi pierdură oameni mulți, dar nu dădură înapoi nici cu un palmar.

Lupta reîncepă în dimineața următoare, cu toate că o ploaie cumplită începuse se cadă de cu noapte. Strunile dela arcurile Moldovenilor udându-se, minunații lor arcași nu le mai fură de nici un ajutor. Văzând că întăriturile dela Spineni vor fie pierdute în cursul zilei, Bogdan puse să se

sape în grabă un nou șanț, mai la vale, între Săucești și Costei și îl umplu cu cară răsturnate. La toacă Români erau siliți să se retragă dela Spineni la această nouă întăritură.

Mihu apăra tăpșanul Săuceștilor împotriva lui Balc și izbuti să răspingă toate năvălirile dușmanului. Cavalerul Căinții arătă și aice o vitejie fără seamăn, el era vecinic în frunte, se expunea cu o nepăsare uimitoare la loviturile dușmanului, dar rămânea neatins, viața lui părea ocrotită de un farmec.

Pe Bistriță, întăriturile dela Șerbănești, cucerite de Unguri la amiază, erau recucerite de Stroici înainte de toacă. Ploaia care curgea acuma șivoaie și întunericul puseră în sfârșit capăt luptei.

Ea reîncepă în ziuă. Cerul se răzbu-nase. Toată puterea ungurească să năpusti asupra tăpșanului Săuceștilor; o năvală urmă celeilalte, cetele obosite fiind necontenit schimbate prin altele proaspete.

(Va, urma).

Afară de aceasta, ai noștri să țină minte, că cu schimbarea legii imigrării, numărul oamenilor cari vor veni la America va scăde foarte mult (fiindcă pe mulți nu-i lasă să intre în America, din cauză că n'ar fi destul de sănătoși la trup sau la ochi, nu știu carte etc.), astfel că în curând va începe o lipsă de lucrători, care, fără îndoială va ridica plățile celor cari se vor găsi aici în țară. — În general, sfatul nostru este, ca cei cari sunt deja în America, să aștepte aici până se vor schimba stările, iar cei cari au de gând a veni acuma, să bage bine de seamă înainte de a porni din țară.

Sinoadele bisericii noastre.

La Dumineca Tomii s'au deschis sinoadele bisericii noastre ortodoxe, atât în arhidieceză, cât și în celelalte două episcopii. Chestiile dezbătute în sinoadele din anul acesta sunt de-o însemnătate deosebită pentru poporul nostru.

În Sibiu sinodul arhidiecezan l-a deschis Excelența Sa Mitropolitul Mețianu printr'o vorbire plină de învățături și sfaturi pentru îndreptarea unor stări de lucruri păgubitoare bisericii și poporului pe ste tot. Intre altele a vorbit și despre frații din America, în număr de peste o sută de mii, cărora li-s'a trimis până acum 8 preoți, cari să le predice cuvântul lui Dumnezeu, amintindu-le de datorințele lor de creștini și români adevărați. Pe lângă asta, în toamna trecută le-a trimis și un comisar consistorial, care să organizeze parohiile de acolo după Statutul nostru organic, și în legătură cu preoții de acolo să sfătuiască pe frații noștri înstrăinați să nu-și uite de cei de-acasă, ci să se întoarcă iar la vetrele lor, după ce-și vor strânge ceva bani. — A mai vorbit despre clădirea unui nou edificiu al gimnaziului din Brad și ridicarea gimnaziului la 8 clase, despre stările triste ale școlilor confesionale, cari mereu sunt amenințate cu închidere din partea guvernului și despre acele comune românești, cari, din cauza sărăciei nu-și pot ține deloc școală (și sunt numai în arhidieceză peste 80 de comune fara școală).

În ședințele sinodului s'a discutat asupra lucrurilor de mare însemnătate, cari e bine să le știm cu toții.

Părintele protopop *D. Moldovan* a vorbit despre căsătoriile făcute numai la starea civilă, cerând ca pe viitor să se cerceteze: din ce pricini vine slăbirea religiei la acei poporeni? și să se caute mijloace pentru a îndrepta răul.

Di profesor *Dr. Balan* a cerut ca pe viitor să nu se mai trimită în America cei mai slabi preoți, ci din contră, să se trimită oameni conștii de sfânta și greaua chemare a unui păstor sufletesc. (Di profesor are toată dreptatea! Numai de s'ar da odată ascultare acestor dorințe, pana nu-i prea târziu! *Red. Foli Pop.*)

Di protopop *Dr. Ioan Lupaș* scoate la iveală lipsa de credință la o mare parte a cărturarilor noștri și mai ales la aceia, cari sunt chemați să dea sfaturi religioase poporului. Atrage atenția consistorului să ia măsuri de îndreptare asupra acestei împrejurări. Di protopop *Lupaș* mai vorbește apoi despre articolul de lege 38, privitor la îmbunătățirea stării materiale a preoților prin încuviințarea așa numitelor *crin-cvenale*. Constată că cea mai mare parte a preoților nu e împărțită de acest ajutor. Mai spune, că precum orice lege acu-

să pentru îmbunătățirea lefurilor învățătorilor e tradusă numai decât și în românește, tot așa să se facă și cu legile privitoare la îmbunătățirea sorții preoților. Propune ca aceste legi să se tipărească românește și să se trimită preoților, pe lângă asta consistorul să oblige (îndatoreze) comitetele parohiale să voteze câte un ajutor de salar pe seama fiecărui preot, care n'are venite stolare în sumă mai mare de 400 cor. — Se raportează apoi despre afacerile bănești ale consistorului.

Di profesor *Bălan* referă în chestia îndreptării moravurilor copiilor și tinerilor cu apucături rele, cerând ca consistorul să iee măsuri pentru îndreptarea acestora.

În afacerile școlare consistorul se invită să studieze chestia ridicării școlii inferioare reale din Brașov la rangul unei școli medii cu 8 clase. Se mai propune instituirea (numirea) de cateheți în Alba-Iulia, Orăștie și Murăș-Oșorhei.

Se citește apoi raportul consistorului către sinod în chestia gimnaziului din Brad, amintindu-se despre darul de 100.000 cor. făcut de marele Stroescu pe seama acestui gimnaziu.

Di *Dr. Lupaș* raportează despre situația școlilor noastre și propune înaintarea unei reprezentămii la guvern pentru modificarea dispozițiilor din legea școlară dovedite de neexecutabile.

Di profesor *V. Păcală* raportează, în numele comisiei școlare, despre chestia înființării unei *pedagogii de fete* în Sibiu și propune, ca consistorul să fie invitat ca pedagogia de fete să se inactiveze, dacă se poate, încă în anul viitor școlar.

Cam acestea au fost punctele mai însemnate dezbătute în sinodul arhidiecezan din anul acesta, la a căror înfaptuire nădăjduim ca-și vor da sprijinul conducătorii firești ai noștri.

Sinodul eparchial din Arad l-a deschis Preasfinția Sa episcopul I. Pap printr'o vorbire după calapodul celor din anii trecuți, iar în decursul ședințelor sinodale s'a discutat chestiile școlare și bisericesti, cari au fost puse la ordinea zilei.

Sinodul din Caransebeș l-a deschis Preasfinția Sa episcopul Miron E. Cristea printr'un discurs plin de învățăminte, care multora va putea servi de calauza în nizuințe insufletitoare de a ridica poporul nostru la o treaptă de cultura mai înaltă și la o întarire mai puternică a sentimentului religios.

Știri diferite.

Stări neliniștitoare în Albania. Noua țărișoară, Albania, s'a născut pe semne într'o zodie afurisită. Dela recunoașterea ei de țară independentă și până azi, o clipă măcar nu s'a putut bucura de liniște. Acum din nou primim știri că se dau lupte sângeroase între albanezi și bandele de Epiroți (un fel de Greci). Zilnic se dau ciocniri sângeroase. O adevărată anarhie domnește între locuitori. Peste 10.000 de voluntari albanezi au plecat către Corița să fie piept bandelor de Epiroți.

Să mișcă Rusul... Țarul Rușilor a dat iarăși un ordin ca să se cheme sub steag rezerviștii dela mai multe regimente. Nu e prea îmbucurătoare știrea asta, deoarece numai de flori de măr nu-și mobilizează Rusia atâta putere de cătane. De data asta a ordonat mobilizare de probă

în două județe (comitate, gubernii), iar rezerviștii au fost chemați în alte două județe.

Despre logodnele din familia regală română nu se știe în publicitate nimic sigur până de prezent, deși mereu se svonesc diferite știri, că ar fi cutare și cutare contra unuia sau altuia. Pentru a face să amuțescă unele din aceste svonuri, foaia guvernului grecesc „*Patris*“ din Atena, a publicat zilele trecute următoarele: „Poate că este de prisos, dar din cauza împrejurărilor se simte lipsa a deșminți svonurile scrise de gazetele din Viena, că adevărat nunta Moștenitorului de tron al Greciei cu principesa Elisaveta a României s'ar fi zădărnicit, sub cuvânt că aceasta este dorința Majestății Sale Regina Elisaveta a României.

Aceste svonuri sunt curate minciuni, cu atât mai mult, cu cât este cunoscut, că augusta suverană a României este aceea, care a contribuit cu deosebire și în persoană la această căsătorie. Cauza svonurilor din Viena e de înțeles așa, că Austriei nu-i place să vadă strângerea legăturilor greco-românești. Dar din ferici, atât în Grecia, cât și în România, lumea e în curat cu asemenea manopere, că adesea din ce motive sunt puse la cale.“ —

Din unele părți se susține, că prințul George e așteptat la București pe ziua de 14 Maiu, când va avea loc logodna. Iar la sfârșitul lui Maiu va avea loc poate logodna prințului Carol cu Olga, fiica cea mai mare a Țarului, în Livadia. — O să vedem!

Spioni unguri în România. Gazeta din București aduce știrea, că în Craiova au fost prinși doi spioni unguri, cari erau ofițeri de honvezi. Prinși de către poliștii ei au spus, că sunt măsari, dar fără scotociți s'a găsit, printre uneltele lor, multe fotografii ale căzărnilor din România, însemnări despre armata română (scrise în ungurește) și un plan despre trecătoarea dela Turnu-Roșu. Spionii au fost trimiși sub pază la București. Nu-i vorba tot semne bune!

Mamei.

Afară plouă-plouă
Și vântul nopții bate,
Iar sufletul sfielnic
Durerea mi-l străbate.

Căci mă gândesc cu jale
La clipele senine,
Când mamă, dulce mamă,
Eram în sat la tine...

Când stam la sfat adesea
În nopți târzii, cu stele,
Și-mi povesteai de Zâne,
De Feți-frumoși, de Iele...

Când mă 'nvățai în taină
Să fiu smerit, cuminte,
Și să mă 'nchin, o mamă,
Cerescului Părinte...

Să-i slujesc din suflet
Fecioarei Precurate,
Că-i plină de blândețe,
Izvor de bunătate...

Și când cuprinși de-odată
De-un dor de rugăminte,
Urzeam în lacrimi rugă
Cerescului Părinte...

Și ne culcam în pace,
În nopți târzii cu stele,

Iar eu visam cu Zâne,
Cu Feți-frumoși, cu Iele...

...
Azi mă gândesc adesea
La clipele acelea,
Și mamă, dulce mamă,
Atunci mă prinde jelea.

Și simt că 'n lumea largă,
In lumea prihănită,

Sunt floare scuturată,
Sunt frunză veștejită.

Căci tu te-ai dus, o mamă,
In lumea celor Sfinte,
In țara nemuririi,
La veșnicul Părinte...

Și ți-ai lăsat copilul
In plânset și 'n suspine

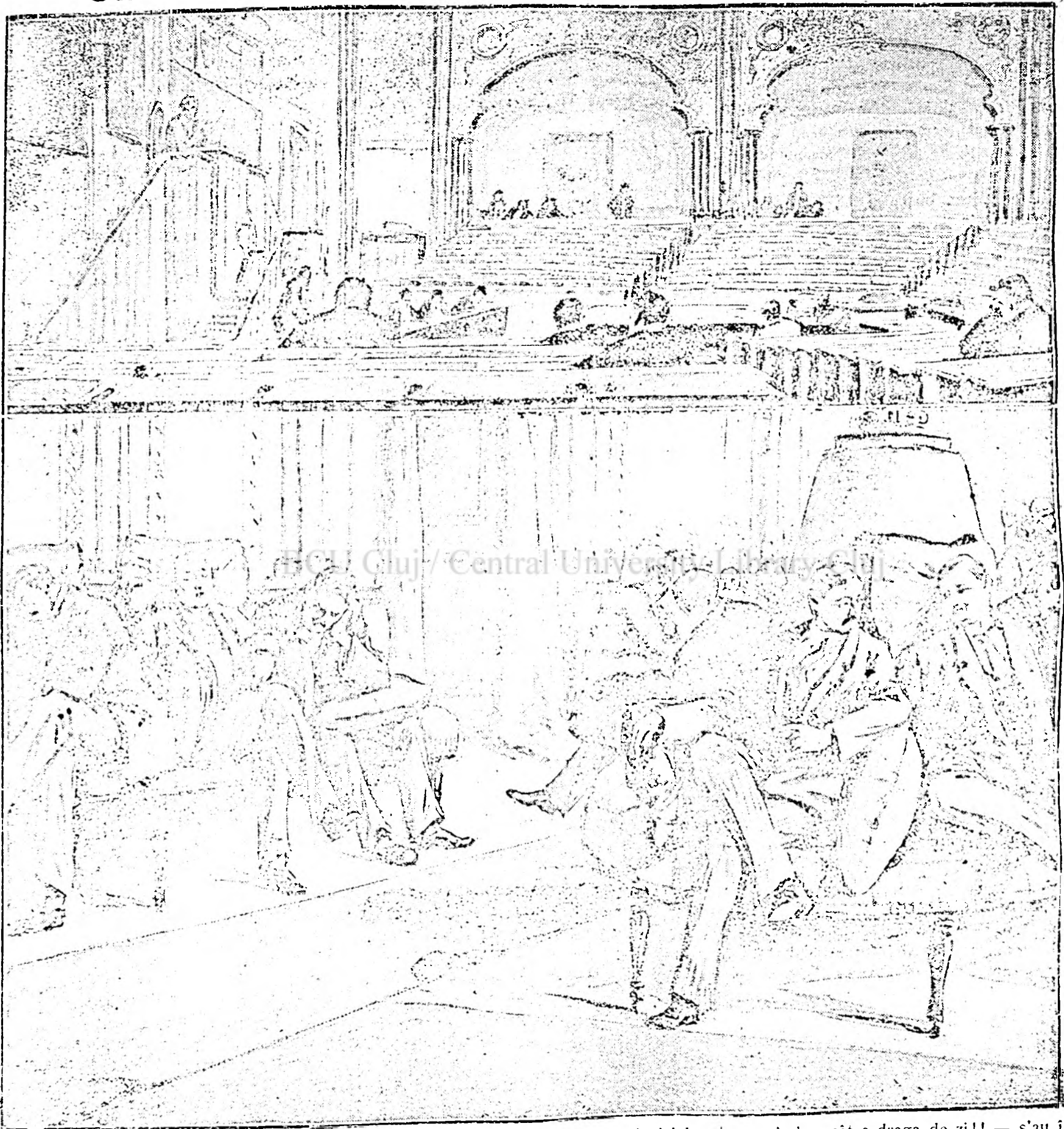
Pe alt tărâm, departe,
Departa mult de tine...

Și-i astăzi suflet trudnic,
Muncit de toată firea,
Rămas ortac cu truda
Și prețin cu gândirea...

Sibiu, 1914.

A. N. Târnaveanul.

Câte năcazuri pe „părinții patriei” — săracii!...

Sala de ședințe a dietei stă aproape goală, iar partea cea mare dintre deputați în taifasuri pe ganguri, sau nu se arată deloc prin parlament!

Săptămânile trecute, pe când s'a vorbit în dietă despre consfătuirile între Pomâni și contele Tisa, erau bine cercetate ședințele dietei. Atunci mergeau și deputații opoziționali, cari dealtcum au hotărât, că ei nu mai pot lua parte la ședințe, căta vreme e la putere Tisa și cu partidul „muncii”.

Acum, îndeosebi deputații din partidul socialist, iarăș nu mai vreau să meargă la

ședințe. Intre astfel de împrejurări nici deputații guvernamentali nu-și mai bat atâta capul cu cele ce stau spre dezbateră în dietă. Doar și așa — în lipsa opoziției — n'au cu cine să se răsboiască... în vorbe.

Chipul nostru de sus ne arată sala de ședințe a dietei, într'una din zilele trecute: Sunt numai câțiva deputați, din cei 413, câți numără dieta. In partea de jos se vede gangul, pe care iasă din sala de ședințe deputații guvernamentali. Pe gang s'au așezat de curând niște scaune și divane moi. Iubiții „părinți ai patriei”, — cari tot la grijile și năcazurile poporului

se gândesc cât e draga de zi!! — s'au întins pe divane... Ce să-și mai bată ei atâta capul cu vorbiri în sala de ședințe!? E mai bine doar a ține taifasuri pe ganguri, șezând și întinzându-se pe scaunele cele moi!... Aștia „muncesc”, nu glumă! De-ar veni odată prima lunii, să-și iee leafa cea grasă, c'au „muncit” din greu, săracii deputați! — Noi zicem însă, că-i vai și amar de o țară, cu astfel de partide și deputați... — Aceasta ar trebui să și-o însemne alegătorii, iar la alegerile viitoare să se gândească mai bine cui dau votul!

Sibiu, 7 Maiu n.

Dela comitetul național. Membrii comitetului național au fost invitați la o ședință pe ziua de Mercuri în 6 Maiu n. c., 10 ore înainte de ameză, la Dej. Obiectele, asupra cărora să dezbate, sunt următoarele: 1. Starea politică. Considerațiuni speciale asupra legii electorale și asupra șiretlicurilor politice cu împărțirea și arondarea cercurilor electorale. 2. Stabilirea unui program de porniri politice pentru apărarea și câștigarea drepturilor noastre naționale. 3. Pregătirea serbărilor de 50 ani dela moartea marelui nostru bărbat Simion Bărnuțiu (unul dintre înflăcărații luptători din 1848). — Ședința se ține tocmai în ziua când scriem aceste rânduri, de aceea alte amănunte nu putem da acum.

Desvelirea bustului lui Ioan Rusu-Șirianu s'a făcut Dumineca trecută la Șiria, locul natal al neuitatului luptător național, care a fost primul redactor al „Foii Poporului“ la înființarea ei în 1892, apoi directorul „Tribunei“ vechi din Sibiu, iar mai pe urmă directorul „Tribunei“ din Arad. — Din prilejul desvelirii bustului s'au aranjat foarte frumoase serbări la Șiria. În numărul viitor vom aduce un raport mai amănunțit asupra acestor serbări. În cel de față nu s'a putut, din cauză că fiind Mercuri serbătoarea Sfântului George, foaia noastră s'a pus mai din vreme ca de obicei sub tipar.

Boala Maiestății Sale Monarhului nostru, — după ultimele știri, — s'ar fi întors spre mai bine. Acum doarme mai liniștit, catarul i-s'a mai ușurat, dar încă tot tușeste. — Zilnic se dau știri, din partea medicilor, asupra sănătății Maiestății Sale, dar din aceste știri nu se prea pot culege așa multe. Odată le rețimbă în dreapta, altădată mai spre stânga, odată ca îi e tare bine, altădată mai puțin bine. Lucrul e însă ușor de înțeles: Maiestatea Sa e un cap încoronat, dar încolo înca e om ca toți oamenii și o duce așa cum mai poate sa o ducă un om trecut de 80 ani.

Oarele de oficiu la „Albina“ — Centrala în Sibiu, se țin cu începere de Luni, 11 Maiu n. a. c. dela orele 7—1 p. m.

Ofițeri români înaintați. Intre ofițerii înaintați cu 1 Maiu în armata comună, se află și următorii români: maiorii Mihail Cioban (reg. 33, Arad) și Constantin Hadăa (reg. 85, Maramuraș) la rangul de *vicecoloneli*. — La rangul de *capitan* au fost înaintați locotenentii de infanterie: M. Stoica, reg. 25; A. Păcurariu, reg. 33; S. Banciu, reg. 44; A. Suciu, reg. 61; S. Milea, reg. 85 și A. Pop dela scoala reala militara. — *Capitani auditori* (la judecătoria militara): C. Bardoși și Acrian Nedelcu. — La rangul de *locotenent* (oberleitnant) au fost înaintați sublocotenentii de infanterie: V. Spătariu, reg. 31; I. Valena, reg. 43; S. Ilieșiu, reg. 64. La artilerie (tunari): G. Borda, reg. 34 și A. Popescu, reg. 36, iar T. Muțiu dela scoala reala. — La rangul de *sublocotenent* (leitnant) au fost înaintați cadetii: A. Drencea, Z. Herbai, O. Sorescu dela regimentul 2 de infanterie. O. Cuteanu, reg. 51; L. Radu, bat. 23 vânători și R. Nicoară, reg. căilor ferate.

Sunt cu mult prea puțini români, în comparație cu numărul feciorilor nostri în armată! Ar trebui ca mai mulți tineri de ai nostri să se dedice carierei militare, ca astfel și aci să fim mai bine reprezentați. Bine înțeles, dacă cineva ajunge ofițer să nu-și uite de neamul său, ci să fie cu bunăvoință față de bieții soldați români, cari și așa de multe ori au puțină școală, dacă nu chiar de loc. Pentru acestia un ofițer bun e ca un învățător, iar pentru astfel de feciori armata e o școală. De altcum și cunoaștem cazuri, unde ofițerii români au învățat scrisul și cetitul pe feciori, cari nu știau. Așa ceva e foarte frumos și nu însemnează nici decât a face politică, ci e o simplă bunăvoință a ajuta feciorilor nenorociți — fiindcă așa trebuie să numim azi pe ceice nu știu scrie și ceti — ca să se lumineze. Acestia desigur, că în viața întreagă își vor aduce aminte de binefăcătorii lor, ceace ofițerilor le poate servi de o frumoasă mângâiere.

Ninsori și înghețuri în Maiu. Din mai multe părți ale Ungariei ni se scrie, că în 3 Maiu n. a căzut zăpadă și în urmă brumă și îngheț, pricinuind pomilor pagube.

Tot în 3 Maiu n. pe la orele 4 după amiază s'a descărcat asupra Vienei și împrejurime o vijelie împreună cu grindină de mărimea alunelor, care a ținut timp de o jumătate de oră.

În Sibiu și împrejurime, încă în 2 Maiu n., după vr'o câteva zile frumoase și calde, temperatura s'a schimbat în rece și cu vânt, în urma unei ploii mai mici, credea că te afli în luna lui Noemvrie; iar în noaptea de 3 și 4 Maiu a urmat brumă și puțin îngheț.

Franț Koșut, fiul lui Koșut din 1848, trage de moarte. Nu mai poate mânca nimic. El e căpetenia partidului koșutist, numit și independent și 48-ist. — Bagseama ne mai fiind capul cap, s'a produs și zăpăceala în partidul koșutist: unii deputați, în frunte cu groful Karoli, vreau să meargă cu orice preț la Petersburg, pe când alții în frunte cu hingherul politic Aponi, sunt contra.

Biserica arsă. Din Săsarim (comit. Solnoc-Dobăca) primim următoarea tristă știre: Lună în 4 Maiu, la orele 4 după ameză, s'a iscat foc peste drum de biserică și de locuința preotului nostru. Înținzându-se focul și asupra bisericii, aceasta a ars toată, rămânând numai zidurile ruinate, iar clopotele s'au topit cu totul. Casele părintelui încă au ars. Focul s'a aprins din pipa unui om bețiv, care prin negrija lui nesa adus aceasta mare nenorocire. Iată unde duce spureata de beatură și cu uricioasa de pipa! Oameni buni, lăsați pipa și beutura, că atunci va fi cu mult mai bine pentru noi! *Un abonat.*

Cununie. Marița Juonac din Gălgău și George Popp din Dej, își serbează cununia lor religioasă Duminecă în 10 Maiu n. c. în biserica gr.-or. din Gălgău.

De pe valea Hăsdăței ni se scrie: În 27 Aprilie a. c. eră o zi frumoasă de primavara, iar soarele strălucitor ca un glob de aur își revărsa razele peste „Cheia Turcei“ și întreaga împrejurime. Și precum razele de soare reînvie natura, așa și în mine a reînviat dorul de a face o călătorie pe Valea Hăsdăței în sus. — Întâmplarea a voit însă ca nu numai în co-

lorilor frumoase a miilor de floricele să mi fie desfătarea, ci între chilometrul până la 23 al drumului de țară, ce duce dela Turda către Hășdate, — printre miile de floricele, — o floare cu mult mai frumoasă eră pe stâlpul de ciment pus numai mai în zilele trecute. Acel stâlp arată drumul spre comuna Șutu (Sütmeg) din comitatul Turda-Arieș. Pe el eră pictat frumusu nostru tricolor, pe întreg stâlpul împrejur peste tricolorul maghiar, însă cu atâta măiestrie, încât colorile vechi nu se puteau observa deloc. — Dar m'a indignat mult faptul, văzând că doi Români din comuna Șutu erau puși de notarul cercului al locului, ca să ștergă frumusu tricolor al nostru. Unul cără apă, celalalt îl șurubă cu un șomoiag de paie, dar colorile rezistau forții (nu se ștergeau deloc), rămânând tot strălucitoare, ca și mai înainte. Parcă ele ar fi vrut să zică: „Inzadar ne ștergeți, că tot rezistăm“. Din fețele bieților Românași încă se putea ceti bucuria, că colorile rezistau, zicând: „Nu se șterg de loc, domnule!“... — Ba tot dela acei oameni am înțeles, că ar fi zis notarul, că dacă nu șterg colorile și dacă nu se capătă omul care a colorat stâlpul, atunci vor aduce și cătane în Șutu. — De ce din parte-mi le zic, că: După ce colorile nu să șterg, aibe bunătațe și lase stâlpul în locul său, sau dacă nu, îl scoată și îl ducă spre păstrare în muzeul din Turda. — Apoi să știți, domnilor, că: Semnele primăverii prevestesc reînvierea... reînvierea unei națiuni.

Călătorii

În cauza atentatului din Dobritin. În Mantua (Italia) a fost arestat zilele acestea un individ, anume Enrico Barufaldi, în vârstă de 26 ani, de profesie focar, despre care se crede, că sub numele de Chirilov sau Tinov, în 27 Februarie a. c. ar fi dat pe postă el însuși la dăru cu cerasit, trimisă episcopului din Dobritin. Se presupune, că Barufaldi ar fi avut de tovarăș și pe Cătărău, cel atât de mult căutat. Barufaldi mai este învinovat și cu aceea, că în Görz ar fi omorât un gendarm. Deținutul dă însă taga, că ar fi fost urzitorul atentatului dela Dobritin, recunoaște numai atâta, că ar fi bătut cândva un gendarm.

Di Dr. Octavian Costea, diacon ceremonial și secretarul fundațiunii Gozsdu, a binevoit a se inserie între membrii pe viață ai Reuniunii meseriașilor sibieni, cu taxa de 50 cor., din cari: plătind 10 cor., restul plătește în rate; dl **Ioan Banciu**, cassar al „Asociațiunii“, a plătit rata a 4-a de 10 cor.; dl **Lazar Triteanu** asesor consistenței a plătit rata a 2-a cu 10 cor. și dl **George Săsarman**, măestru pantofar a plătit rata a 2-a cu 12 cor. 50 bani. Deie Dumnezeu ca fapta bună a acestor sprijinitori ai clasei noastre de mijloc, să afle cât mai mulți imitatori.

Alungați de sărăcie. Am amintit de atâtea ori de stările nu prea bune din America și cu toate acestea oamenii nu-și bagă mințile în cap. Ba vedem chiar, că dorul după America ia proporții întinse. Asa în comuna Dezna, din comitatul Aradului, au cerut pașapoarte pentru America, în săptămânile din urmă, vreo două sute de persoane. Credem, că în țara noastră e greu traiul, dar fiind rău și în America, să-ntuim pe țărani nostri să rămână acasă, căci tot mai bine e sărac între ai tăi, decât ca vai de tine între străini.

Foc în Dobârca (comit. Sibiiului). O înfricoșată nenorocire s'a întâmplat a doua zi de sărbătorile Paștilor în comuna noastră, anume: Pela amiazi fără de veste a izbucnit un foc năpraznic, în partea care locuiesc Români. Eră o zi călduroasă, fără vânt, totuși focul s'a lătit iute, fiind clădirile lacoperite cu șise. Cu toate acestea focul a fost stins în curând, mulțumită poporului și conducătorilor lui, cari cu toții fără deosebire de naționalitate au sărit în ajutorul nenorociților. Pentru acest lucru merită toată recunoștința și conlocuitorii noștri sași. În urma ajutorului grabnic n'a ars decât o casă și mai multe clădiri economice. Focul a căzut însă jertfă și o femeie bătrână. Să vede, că ea intrase la vite în grajd, unde a fost aflată într'un târziu arsă sub grămadă bănelor tăciunite.

Un abonat.

Din scrisoarea unui abonat. Un cetitor al foii noastre, din Feldioara (comit. Brașov), ne scrie între altele: „Vă rog a pune în foaie, că toți locuitorii români din Transilvania și Ungaria să-și pună pe vârful casei sfânta cruce, ca să arătăm cât suntem noi de mulți în această țară...“

George I. Eftin.

Români noștri au mai peste tot locul frumosul obicei de a pune cruce pe coprișul casei. Asta nu o fac însă toți. Și n'ar fi rău a o face, fiind sfânta cruce semnul creștinismului și semnul de mângâiere pentru orice Român adevărat. Iar în sate cu populațiune amestecată ar fi semnul de deosebire — dupăcum zice și fratele Eftin — între Români și alte nații. Tot asemenea în satele curat românești, s'ar putea ușor observa, că aci locuiesc numai Români.

Jocul miresei. Cu prilejul ospățului mirelui *Aurel Stefan Vlad*, funcționar la „Albina“ și al miresei sale, domnișoara *Aurelia Blof*, ținut în 25 Aprilie c., nuntașii, la propunerea d'ui *Stefan Vlad*, tatăl mirelui, au binevoit a dăru pentru jocul miresei 10 cor., din cari 5 cor. la fondul *Aurel Vlaicu* pentru ajutarea ănerilor meseriași, cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate, iar 5 cor. la fondul *Victor și Eugenia Tordășianu*, pentru înzestrarea fetelor sărace ale „Reuniunii socialilor români din Sibiiu“. Să fie într'un ceas bun!

Unde duce beutura Un abonat al nostru ne scrie următoarele: Acum de curând, un om tânăr dela noi din Lunca Ozunului (comitatul Treiscaunelor), plecând seara din crăjmă beat, către casă, a căzut jos într'un șanț cu apă, unde a doua zi a fost aflat mort. Nenorocitul e de 28 ani. După el au rămas o nevastă cu doi copii, plângând pe drumuri. *G. I. N.*

Foc mare s'a întâmplat — dupăcum ni se scrie — la 16, 29 Aprilie în comuna *Vaidahaza*. Au ars 34 case, precum și alte supraedificate, ce au fost pe lângă case. Focul s'a aprins la 11 ore și a ținut două ciasuri. A fost o primejdie mare, ce s'a întâmplat din negrija unor copii, cari a făcut foc afară în liber. — *Abonatul 10463.*

Desertori prinși. În 17 Februarie n. a. c. au fost fugit din temnița tribunalului din Sibiiu 3 inși, anume *Sami Mihailă Doda*, *Iosif Vilanski* și *Rudolf Stroescu*. După vreo câteva zile *Vilanski* s'a reintors de bună voe și s'a înștiințat tribunalului din Sibiiu, dar ceilalți doi și-au percut urma. Cu toate urmăriile gendarmilor, n'au putut fi descoperiți până în zilele

trecute. Duminică după amiază însă, o patrulă de gendarmi pe hotarul Rășinarului a pus mâna pe doi indivizi, cari au fost comis un furt prin spargere. Unul dintre ei eră un anumit *Ioan Lepșa*, iar al doilea era mult urmăritul fugar *Rudolf Stroescu*. Luni în 4 Maiu n. a fost înhățat de gendarmeria din Făgăraș și al treilea fugar *Sami Mihailă Doda*, care a fost predat tribunalului din Sibiiu.

La fondul Dr. Petru Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moși, aplicați la meserii, au mai dăruit: *Ioan Neagoe*, paroh (Stremți), *Dr. Ghiță Măcelariu*, avocat (Mercuria), *Iacob Manoilă*, notar (Topârcea), *Dr. Vasile Stan*, prof. semin., *Emil Gheaja*, paroh (Palos), *Constantin Grama*, contabilul Insoț. *Raiffeisen* (Râusor), *Mateiu Nicoară*, paroh (Rucăr), *Alexandru Popra*, paroh (Lisa), *Toma Stanciu*, paroh (Agârbici), câte 50 bani; *Teodor Trifa*, dir. școl. (Pianul inf.), *Zaharie Coman*, viceprez. Insoț. *Raiffeisen* (Hașfalău), *Chirion Șerban*, cassarul Insoț. *Raiffeisen* (Săsăuși) *Ioan Mihu*, inv. (Șoala), *George Simplăcean*, cassarul Insoț. *Raiffeisen* (Cornățel), câte 20 bani; *Nicolae Stoica*, prez. Insoț. *Raiffeisen* (Răchita), *Ioan Alexandru*, cassarul Insoț. *Raiffeisen* (Ilimbav), câte 40 bani; *Romul Platoș*, prez. Insoț. *Raiffeisen* (Turnișor), 25 bani; *George Barescu*, prez. Insoț. *Raiffeisen* (Comana sup.), 45 bani; *Nicolae Vidrighin*, membru în direcțiunea centralei Insoțirilor „Infrățirea“ și *Patriciu Curea*, paroh (Oena), câte 1 cor. și *Dr. Valer Moldovan*, avocat (Turda), 2 cor. Starea fondului or. 1.632.87. Penprinos aduce calde mulțumite, în numele „Reuniunii socialilor români din Sibiiu“: *Vic. Tordășianu*, prezident.

Părul lung, dar mintea scurtă. Mai nimerit decât așa nu se poate scrie despre femeia Ungurului *Kerekgyarto* din *Dorog* (comitatul *Estergom*). Și cum nu, când din cauză, că soțul nu i-a cumpărat o haină cum a vrut ea, și-a tras un glonț în cap cu pușca de vânătoare a bărbatului.

Un animal cuminte. Într'o foaie nemțască cetim despre un căne, pe care stăpâna lui într'atâta l-a învățat, că e în stare a da răspunsuri grele, prin semne, la întrebările ce i-se pun. Un vestit medic *Dr. Gruber*, ca să se convingă de adevărul celorce se vorbeau de acest căne, s'a dus în persoană și a pus la încercare, prin fel și fel de întrebări, cumintenia dobitorului, convingându-se de adevărul celor spuse. — Așa întrebându-l, că: mai aduce-și aminte de când a fost călcat de o căruță? cănele prin semne făcute cu piciorul, însemnând fiecare semn o literă din alfabet, a răspuns: „Da! M'a durut foarte! Ferbințeli!“ Arătându-i-se cănelui un trandafir, a început a mișcă din labă; cei din jur au însămnat semnele, din cari a ieșit numele: trandafir. — Ba eică e și bun socotitor! O fetiță de școală și-a făcut tema, căpătată dela învățător cu ajutorul lui.

Bioscopul Apollo din Sibiiu, pe *Piața Hermann*, continuă a aduce programe interesante. În 7 și 8 Maiu e mare reprezentatie, în care rolurile de căpetenie le are renumitul *Psylander*. — Pentru zilele de 13 și 14 Maiu e avizat „*Atlantis*“, un minunat op al fabricii de filme *Nordisk*, ceea ce se aduce la cunoștința publicului, care cercetează reprezentațiile de cinematograf.

ECONOMIE

Boala oilor: Cârceagul.

Cârceagul atacă mai mult oile în vârstă și se poate ivi din Maiu până în Noiembrie, dar mai ales toamna, lovind îndeosebi turmele ce pasc pe livezile mocirloase, sau pe pășunile uscate după unele pământuri pietroase. Această boală pricinuește pagube mari crescătorilor, prin pierderile ce încearcă,

Pentru oile de soi străin, ca cele de friza, boala este mult mai ucigătoare, decât pentru oile noastre.

Imbolnăvirea oilor se face prin ajutorul căpușilor, cari, înfigându-se în pielea lor, le introduc în sânge sămânța cârceagului imbolnăvindule.

Căpușele cari trăiesc pe corpul unei oi bolnave de cârceag, ouând, ouăle lor conțin sămânța boalei, astfel că micile căpuși ieșite din ele, sunt pline de acea sămânță, încât trecând pe alte oi, până atunci sănătoase, le dă boala.

Toate împrejurările cari înlesnesc înmulțirea căpușelor, fac a se ivi și cârceagul. Și după cercetările făcute de către un cărturar al nostru, profesorul veterinar *Motaș*, care s'a ocupat de această boală, — cultura și îngrijirea chibzuită a pământului ar stăvilă prăsierea acestor găngânii, cărora le prieste pământul nelucrat, întelenit, ca pășunile de pe marginea Dunării și din Dobrogea, unde boala să și arată mai des.

Oaia bolnavă, după zisul profesor, se înfățișează cam astfel: e tristă, slăbește, merge cu capul în jos clatinându-se; nu se poate ține de turmă, lăsându-se a fi prinsă. Tristă și fără vioiciune, încetează de a mai paște și a rumega; cade de multeori din picioare și nu se poate ridica decât cu anevoință; unele nu se mai scoală deloc, ci odată căzute, lungesc gâtul, gem și mor. Câteodată sunt lovite de dambă, zac lungite, tremură, gem și scrâșnesc din dinți. — În apropierea morții gura li se umple adesea de bale spumoase. — Când boala e grea, abia răsuflă, mai se înăbușese.

De obicei la început oaia bolnavă este încuiată, mai în urmă însă suferă de urdinare, și de multeori cu sânge. Udul are o culoare gălbuie și câteodată tulbure. Ea slăbește cu totul și poate muri în patru sau cinci zile; unele să vindecă.

Câteodată, la unele oi, boala se arată foarte ușoară, trecând aproape fără să se bage de seamă: tristă, galeșe, nu mănâncă tocmăi cu poftă 3—4 zile, slăbește și apoi începe a-și dobândi puterea și vioiciunea.

Pe corpul oii bolnave se găsesc o mulțime de căpuși, prinse în piele, pe părțile neaceperite de lână, pela subțiori, partea de jos a pântecelui, pe lângă uger în sus până la rădăcina coadei, precum și pe fața dinlăuntru a urechilor.

Cel mai bun lucru pentru a păzi turmele de această omorătoare boală, este a le paște pe livezi sănătoase, nemocirloase, a le depărta de localitățile unde băntuie boala.

Oilor bolnave li se vor smulge toate căpușile din corp, care căpuși se vor arde. Pe gură li se poate da ceaiu de mușetel, de ismă sau când au cufureală, zeama obținută prin fierberea orzului, orezului, nalbei, semințelor de in și să îngrijim ca ceria să fie curată și hrana bună și din destul.

Irimia Popescu,
medic veterinar.

Sfaturi pentru albinari pe luna Maiu.

Natura împodobește câmpurile cu flori frumoase și mirositoare. Pometele, pădurile, tufișurile, livezile, câmpurile, grădinile și fânețele aduc albinelor bogatul lor izvor de miere și de pretutindenea pot căra și aduna atât ceară cât și miere. Știubeiele cu multă muscă într-o vreme ca aceasta adună atâta miere, încât se asigură și pentru iarnă.

În vremea aceasta putem vedea, cât de tare și cât de repede se înmulțește musca și totodată putem observa, cât folos aduce un știubeiu cu multă muscă. La știubeiele slabe însă vedem, că măcar că vremea e atât de bună și mănoasă, totuși nu pot aduna nimic, de aceea prisăcarul să caute și trebuie să puie mare preț pe aceea, ca știubeiele din albinăria sa să fie totuna și destul de tari. De va împlini acestea toate, apoi se va încredința, că în luna aceasta se deschid toate florile cu nectarul lor, iar albinele sale vor umplea poloboacele cu mierea cea aromatică.

Luna aceasta nu e încă luna roitului, deoarece acesta începe abia cu Iunie. Un roiu însă din luna aceasta e bucuria prisăcarului, deoarece poate aștepta dela el miere, ciară, un roiu și un stup tare, bun spre iernat.

De vrea prisăcarul să aibă dobândă în miere, apoi trebuie să oprească în luna aceasta stupul dela roiu. Roiul se poate opri dacă i se pune știubeiului magazinul de miere, iar printre faguri din puct îi mai pui faguri artificiali. Aceasta se face numai la știubeiele cu multă muscă. La știubeiele de rând să caute prisăcarul să aibă destulă hrană și destulă căldură, ca să nu i se răcească puctul.

În luna aceasta trebuie știubeiul curățit sub faguri ca să nu se incube molii. Urdușul trebuie lărgit. Acum nu mai poate intra șoarecul în știubeie, deoarece știubeiele sunt pline de albine și de aceea prisăcarul să sloboadă aierul în știubeie fără fier.

În luna aceasta prisăcarul să nu se apuce la face roi artificiali, ci are vreme să-și pregătească știubeie curate pentru vremea roitului. Mai departe să-și pregătească rame curate, în care să puie totodată faguri artificiali. Fagurii artificiali să fie întăriți prin sârmă subțire și anume de sus până jos.

Agriculor! Ioan Bolovan,
instructor ambulant pentru albinari.

Știri economice.

Târgul de bucate în Sibiu, care se ține totdeauna pe Piața mare, cu începerea din 8 Maiu n. se va ține pe Piața Hermann (lângă cazarma de infanterie). Asta va dura până după pardosirea Pieții mari.

Târgul de țară din Sibiu, care în toți anii a fost foarte cercetat de cumpărători din afară, pentru vite de prăsi au fost în anul acesta cât se poate de slab căutat. Cauza a fost și este lipsa de bani, care s'a putut observa pretutindenea. Vite frumoase grase s'au mânat foarte multe, dară prețurile de cumpărare erau foarte mici în asemănare cu anii trecuți. Prețuri mai bune au fost imbiate de unii cumpărători din afară. S'au vândut pentru Austria (Moravia și Galiția) 144 și pentru Ungaria 255 vite cornute. Boi grași de tăiat s'au vândut pe lângă prețul de 76—84 cor. pro 100 kilogr. (cu viață cu

tot), boi mai cărnoși cu câte 68—72, vaci mai cărnoase 60—68, tauri 64—72 și bivoli 46—50 cor. pro 100 kilogr. Boi de jug s'au vândut cu câte 6—700 cor. părechia, juncani cu câte 100—200 cor., iar viței mai înaintați în etate cu câte 36—70 cor. bucăta. În total s'au vândut 2244 capete de vite cornute, iar vitele slabe s'au vândut pe lângă prețuri foarte de batjocură. Cai, cari au fost mânați în măsură foarte mare, abia s'au vândut 700 pe lângă prețuri foarte neînsemnate. Dintre cei mai buni s'au vândut pe lângă prețuri mai mărișoare: pentru Ungaria 36 și pentru România 20 cai. — Oi asemenea au fost foarte multe mânate și s'au vândut în total 4008 bucăți. — Târgul de mărfuri a fost ceva mai bun, de cum de fapt se credea și foarte animat.

Intrunire agricolă în Ludoșul mare

(Invitare.)

Vestim obștea noastră, că Duminică, la 10 Maiu n. e., vom ține în localitățile școlii din frunțașă comună Ludoșul-mare o

Intrunire agricolă,

la care se va vorbi despre însemnătatea și foloasele stupăritului, despre cultura viilor și despre însemnătatea tovarășilor de tot soiul.

Sunt invitați toți membri Reuniunii și iubitori de înaintare ai poporului muncitor. Sibiu, 27 Aprilie 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“:
Pantaleon Lucașu, Victor Tordășianu,
prezident secretar

Spre știre.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le-am putut împlini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restanțe, ne-ar încurea și îngreună administrația din cale afară de mult.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Numeri de probă din foaie se trimit la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celui care dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoșcuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară.

Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un Călindar de părete, care e frumos tipărit în colorii și cu mai multe chipuri.

Abonarea foii se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Poșta Redacției și a Administrației.

atob. Necunoscând amănunte mai multe asupra celor scrise, dăm la acest loc poezia trimisă:

Preotului George în C.

Luptă bună te-ai luptat,
Și credința ți-ai păstrat;
Ca păstor model ai fost,
Luptând pentru neamul nost;
Biserica ți-ai iubit,
Cinste la neam ai făcut;
Sufletelor năcăjite:
Tu le-ai fost ca un părinte;
De aceea astăzi eu,
La ziua numelui Tău:
Îți doresc zile senine,
Cari să le petreci cu bine;
Să rămâi model iubit,
Celor ce te au cunoscut;
Iar cununa Ta n'florită
Fie 'n veci neveștețită.

atob.

Arpașul de sus. Intâmplări despre astfel de chestii familiare nu se pot publica

Secalul de Câmpie. Din cele scrise pe carta postală nu putem înțelege despre ce este vorba. Vă rugăm a ne scrie din nou mai descurcat.

Iacob Nicolae cantorul. Au venit atâtea scrisori înaintea D-Tale, încât credem că nu mai are rost a scrie.

Abnatul 11650 în Cornia. Nu mai avem for de acela.

George Bărsan, Adler Mont., America. Al toată dreptatea Duminică, că pe președintele de neam al Statelor-Unite îl chiamă Woodrow Wilson. În „Călindarul Poporului“ pe 1914 s'a trecut cu vederea să se schimbe, de aceea e încă tot numele lui William Taft, care a fost președinte înaintea lui Wilson.

Pavel Muntean, Welland Ontario (Canada). Socrul D-Tale ar dori să știe, că primești foaia regulat? — fiindcă de când a plătit-o n'a primit nici o scrisoare dela D-Ta.

Ariz. Din cauza serbătorii de Mercuri (Sfântul George), foaia din săptămâna aceasta n'a expedit numai Vineri.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

27 Aprilie: Keckemét, Șarcaia, Și-mand.

28 Aprilie: Dezna.

29 Aprilie: Birchis, Reghinul săsesc.

30 Aprilie: Corond, Deva, Soborșin.

1 Maiu: Bogșa-montană, Gorășlăul de pe Someș, Lăpușul ung.

2 Maiu: Petroșeni.

3 Maiu: Hidegkut, Sănmărtinul-Homorodului, Trăscău.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 5 Maiu s. n.

Grâu	Cor. 21.— până 22.—	de hectolit
Săcară	9,20	„ 10,—
Orz	6,—	„ 7,40
Ovăz	11,—	„ 11,60
Cucuruz	5,50	„ 6,—
Cartocfi	20,—	„ 24,—
Fasole	39,20	„ 39,20 la 100 chilo
Făină Nr. 8	38,40	„ 38,40
„ „ 4	37,60	„ 37,60
„ „ 6	160,—	„ 168,—
Slănină	160,—	„ 164,—
Unsoare de porc	50,—	„ 58,—
Său brut	84,—	„ 85,—
Său de lumini	104,—	„ 104,—
Său de lumini totidit	66,—	„ 70,—
Săpun	8,—	„ 9,49
Fân	7,20	„ 9,40 la met. cub
Lemne de foc neplutite	7,20	„ 7,70
„ „ „ plutite	2,12	„ 2,12
Spirit rafinat	2,28	„ 2,28
Spirit ordinar	1,12 până 1,60	la chilo,
Carne de vită pentru supă	1,60	„ 1,80
„ „ „ friptură	—,80	„ 1,80
„ „ vitel	1,40	„ 2,—
„ „ porc	—,50	„ —,57
Onă 10 bucăți	—,90	„ 2,—
Un pătrar de miel	—,90	„ 1,30
Carne de cal	—,90	„ 1,30

Nicolae Bratu

In BUDAPESTA 6 Maiu n. st.

Grân de Tisa 78 chilo Cor.	18,42 până 18,57	la 50 chilo
" " 79 " " "	18,45 " 13,67	" " "
Săcară	10,25 " 10,35	" " "
Orz	7,32 " 7,60	" " "
Orz	8,25 " 8,55	" " "
Cucuruz	7,20 " 7,32	" " "

Prețul banilor în 5 Maiu n

	Cor	compănat	vându
Galbeni	11,30	11,42	11,42
100 Lei, hârtie	94,10	94,60	94,60
100 Lei, argint	90,—	94,10	94,10
Lire turcești, aur	21,40	21,65	21,65
1 fant sterlingi englezești	23,80	24,05	24,05
100 marce, aur	117,16	117,60	117,60
100 hârtie	117,40	117,82	117,82
Napoleon	19,04	19,16	19,16
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	253,25	253,25
100 " " argint	242,—	245,—	245,—

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunoșcând multe lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un **Birou de informații** ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de îmblățit mânate cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoi-

rea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țărănul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânăta cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvisitele economice. Cu stimă: *L. Olariu*, Budapest, II., Margit-körut 11.

Nr. 5004/914.

1793

Publicațiune.

Din partea magistratului orășenesc din Nagyszeben se aduce la cunoștință, cumcă **examinările în cetit și scris** a persoanelor, cari după legea nouă vor avea drept de vot în viitor pentru alegerea deputaților la camera ungară se vor ține înaintea unei comisii instituite anume spre acest scop **Marți în 19 Maiu n. a. c.** eventual în zilele următoare totdeauna dela orele 9—1 a. m. și dela 2—6 d. m. în sala de ședințe a magistratului sau într'o odaie laterală de oficiu.

Se admit la acest examen toți cetățenii ungari de sex bărbătesc, cari au implinit anul al 24-lea. Examenul va urmă în rândul înștiințării și va constă în cetitul de cel puțin 5 rânduri a unui text tipărit, iar 2 rânduri în scris după dictat a unui text, care va fi numit de comisiune.

Examinările sunt fără taxă, în regulă publică și se pot da afară de limba maghiară și în limba germană și română.

Cunoștința cetitului și scrisului e pentru dreptul de vot de mare însemnătate, pentrucă celce nu știe ceti și scrie numai atunci are drept de vot dacă plătește o dăru prescrișă de 40 cor., altfel ajunge, și dacă nu se poate constată școală deosebită, implinirea condițiunilor numite în §. 6 din Art. de lego 14 din 1913, într'altel și o dăru prescrișă de 20 cor.

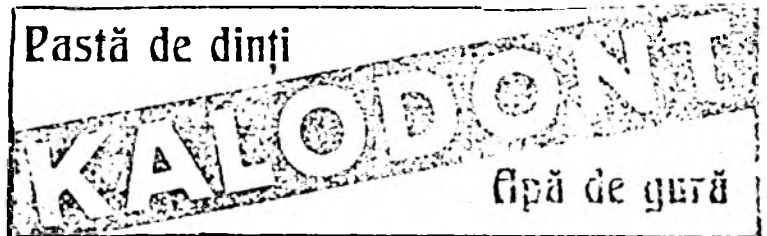
Dela acelea persoane, cari stau, sau au stat mai înainte, în astfel de

funcții sau ocupațiuni, unde educațiunea în cetit și scris după lege a fost și este obligată, nu se recere nici o examinare, precum nici dela acelea persoane, cari stau în astfel de posturi, unde cetitul și scrisul este exercitat. Asemenea nici dela acelea persoane, cari sunt ocupați în astfel de posturi sau ocupațiuni, unde cetitul și scrisul e neapărat de lipsă, chiar și dacă cvalificațiunea lor nu e în legătură cu legea.

Informațiuni mai deaproape se dau la magistratul orășenesc (în cancelaria d-lui notar-suprem magistratual Dr. Wilhelm Goriz); tot aci sunt a se face și înștiințările pentru examenul în cetit și scris proiectat pentru zilele de mai sus numite până cel mult **Luni, în 18 Maiu, n. a. c.**, la orele 5 d. a., pe lângă predarea precisă a anului, ziua și locul nașterii în orele oficioase regulate, personal sau în scri.

Magistratul orășenesc.

Pastă de dinți

Tot felul de recvisite de scris

se află și se pot comanda dela

Librăria „Foia Poporului”

și anume:

Diferite libele, cerneală, condeie (tocuri), penițe, calimare, ceruse, gumi, liniale etc. etc.

Mare alegere în ilustrate frumoase
Porturi naționale, vederi din Sibiu
Ilustrate artistice colorate etc. etc.

Tot felul de recvisite de școală

Nr. 1296/1914 1756
Concurs.
 La locul de vicanotar in comuna Orlát, devenit vacant prin abdicere public concurs până în 16 Maiu 1914. Candidați de notar evalificați să-și înainteze cererile prin autoritatea lor competentă, instruate cu documentele recerute, la oficiul pretorial. Szelistye, in 17 Aprilie 1914. Primpretorul cercual.

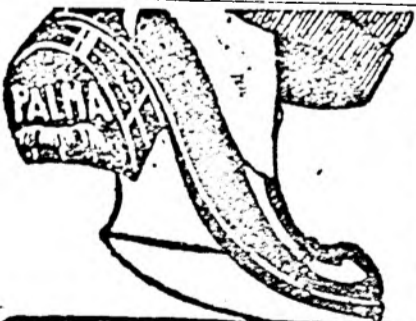
Nr. 981/914. 1796
Publicațiune.
 Comuna Fellek (Avrig) voiește a clădi un turn de orologiu pe școala gr.-or. română din loc și a procură un orologiu de turn. Spre scopul acesta să provoacă antreprenorii și orologierii a-și înaintă oferte sigilate la primăria comunală până la 6 Iunie 1914, unde se pot privi și condițiunile mai deaproape. Fellek (Avrig), 6 Maiu 1914. Primăria comunală. David, primar Răduflu, notar

Căsătorie excelentă.
 Un tânăr comerciant, în etate de 24 ani, fără părinți, așezat la sate, posedo o avere proprie la 20—30 mii cor. din lipsă de cunoștințe caută pe calea aceasta cunoștința unei domnișoare spre a se căsători. Respectiva să fie binecrescută și cu o zestro potrivită. Scrisorile dimpreună cu fotografia sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, sub numele „Tânăr comerciant”, de unde se vor trimite respectivului. Discrețiunea o chestie de onoare. 1792

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd
 alui Bergmann & Co., Teschen a/Eibe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra păstruitor și de cel mai nelintrecut întru sustinerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții. Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția Premiilor de mai multe ori Piji precum și la cumpărare și să se observe nărlat la marca „Steckenpferd” și la firma deplină! Se poate căpăta (à 80 fil.) în farmacia, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera” (à 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru sustinerea mâinilor la dame în stare gingașe. 1609

Propise — pentru — **Examen**
 tipărite frumos și pe hârtie fină
 se află de vânzare la
 Librăria „Foaia Poporului”, Sibiu

Călcâiul elastic
PALMA
 Observați durabilitatea

Tonul trebuie pus pe cuvântul Scott.

Valoarea Emulsiunii de uleu de pește alui Scott a început a fi aprețiată și din partea medicilor tot mai mult, dându-ne astfel prin aceasta zilnic ocaziune a c deosebi față de alte Emulsiuni cari sunt recomandate și să presupun a fi „tot așa de bune” ca Emulsiunea lui Scott. E deci

în interesul D-Voastră

dacă rămâneți pe lângă preparatul original al Emulsiunii lui Scott, fiindcă acesta e unicul pregătit după experiențele lui Scott, care după încercări deaproape 4 decenii a devenit un medicament plăcut și de un renume universal.

De aceea pretindeți și cumpărați numai Emulsiunea lui Scott!

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fil. în mărci postale la adresa SCOTT & BOWNE, O. m. b. H. Wien, VII și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 1309

Două trăsuri

și doi cai, apoi două părochi de hamuri, căruț pentru un cal, so află de vânzare la Ioan Șerban în Sibiu, Reishachgasse Nr. 18.

Dentist Virgil Muntean

SIBIU
 Str. Urezului (Reisbergasse) 17
 Pune dinți în cauciuc și de aur cu prețuri moderate

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat citit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai citit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Se caută o femeie

de încredere și serioasă ca îngrijitoare la doi copii la o familie română. A se adresa la doamna E. Iancu, în Sibiu, strada Schewis Nr. 26, parter. 1757

Senzațiunea ultimă a fabricii de săpun G. Meltzer, Sibiu

SĂPUN Terpentin-Salmiac

Nu e mijloc secret, căci numirea ne spune totul: el ușurează temelnic muncă la spălat și curățarea și totul albiturile de miasme

SĂPUN pentru toaletă

„Marca de aur” produce ușor spumă și face în urmă parfum plăcut

Fabrica de săpun și lumini mânăată cu abur a lui G. MELTZER, Sibiu

înființată la 1848

Prăvălie și magazin, str. Gușterii Filiale: Piața mică și str. Cisnădiei

Revânzătorii primesc rabat mare — La cumpărări mai mari se face și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și preturi curente se trimit la cerere gratis și franco.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu 5 și 5 1/2 % după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul. ::::: Direcțiunea

1064

 tot ce este mai bun pentru dinți
 După cum susține știința de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.
 Preț: sticlă mare K2— mică 1—2

Advocatul Dr. Aurel Gerasim
 din 1 Aprilie și-a schimbat cancelaria din Sibiu, strada Șaguna în Stadtpark, în vecinătatea muzoului românesc. 1715

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o Restaurațiune și Hală de bere în SIBIU, strada Gării Nr. 5 (vis-à-vis de Franzlăria ȘTEPAN MOGA)

unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (În fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Cu toată stima 1674 Maxim Macarie, restaurator.

Mare succes
 au inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt citite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.
 De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la Administrația „FOII POPORULUI”

Boltă de arândat.

Intr'un orașel din comitatul Sibiuului cu o împrejurime foarte întinsă și la poziția primă din loc, cu o învârtire mare anuală și viitor sigur, — din cauze familiare și în urma intrinderii altei afaceri, se dă în arândă o boltă. — Local mare și magazin mare. Cei interesați să se adreseze la administrația acestui ziar sub numirea „Altă ocupație”, de unde scrisorile se vor trimite respectivului.

Neguțatori cu ceva capital își pot croi un viitor dintre cele mai sigure. 1728

Domnișoară română,

bine crescută și inteligentă, caută loc ca crescătoare. Posede limba română și germană. Adresa o dă administrația foii. 1735

Guilliver

călești
de cauciuc
de primul rang
peștele călcăie-
tor de cauciuc

Enorm de ieftin fiindcă e făcut
din cauciuc

75.000 oroloage!

Din cauza războiului balcanic sunt silit a pune în vânzare 100.000 de oroloage din argint imitat cu mașinărie Anker-Remont. excelentă așezată în Rubine, care au fost designate pentru Turcia, pe lângă prețul de bățocură de 3 Cor. bucata, 2 buc. Cor. 5.80, 5 buc. Cor. 14.—, 10 buc. Cor. 27.—. Așadară nimenea să nu înțeleasă această ocaziune de a și comanda acest orologiu excelent și într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pentru-că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în scris. Trimitere pe lângă rambursă prin

Simon Lustig 1748
Uhrenfabrik, Neu Sandez Nr. 374

Cele mai frumoase Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la

Foaia Poporului

Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Cetitiți și vă mirați!

710 buc. pentru numai cor. 3-75

Un orologiu aurit minunat precision, Anker* cu umbletul de 36 ore pe lângă garanția de 3 ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mătăsă pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 bucăți batiste fine, un inel pentru domni cu penatră scumpă limitată, un spîț pentru țigări din sponă de mare limit, o oglindă minunată de buzunar pentru toaletă, un aparat pentru fotografat la moment, un scobitor de dinți fin, constăntitor din 4 părți, o broșă pentru dame „Noutate”, o păreche de bumbi de manchete din aur double „ideal” cu închizătoare patentată, un album minunat cu chipurile cele mai frumoase ale universului pentru cari fiecare trebuie să aibă interes, un colar minunat pentru dame din măgele orientale, cari nu se sparg, 20 obiecte fine pentru corespondență și încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate laolaltă împreună cu orologiu, care singur valorează banii aceștia, costă numai cor. 375. Trimiterea se face cu rambursă prin Export-haus „LOUVRE” 1706

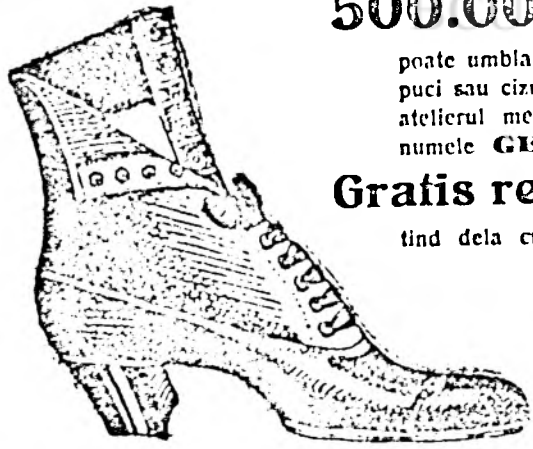
F. WINDISCH, Krakau Nr. 160.
NB. Schimbul e admis sau banii retour.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparare orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 50

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

KOLLARIT

FEDERPAPPE
GERUCHLOSE DACHPAPPE

WARMER VORANBEREITUNG

„Collarit” Papa de piele

Imbrăcată cu o materie de cauciuc, elastică, rezistentă contra vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.
Cea mai bună papă de acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.

Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperise vechi cu șindile. Nu trebuie văpsită, nici spoită
Se poate căpăta la

Ioan D. Bârsan
prăvălie de fier în Săliște
(Szelistye, Sebenmegye). 1661

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).
Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%	Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.
---	--	--

Asigurări de foc deasemeni cu premiul foarte ieftine!
Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață		5.635,328-12
In total a fost la Transsyl- / asig. pe viață		12.067,702-—
vania la 31 Dec. 1913 / asig. de foc		144.436,366-—
Capital de fondare și rezerve		2.696,458-—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.
Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate 724

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Prima văpsitorie artistică transilvăneană, mănăstă cu abur și atelier chemic pentru curățirea vestmintelor

se recomandă pentru curățirea de vestminte, descusute sau nedescusute, pentru dame și domni, uniforme, dantele etc. 1707

KARL J. G. MÜHLSTEFFEN
Färbergasse 19 ■ SIBIU ■ Maurergasse 12

Ingrădituri minitor de ieftine!

Invențiune senzațională
Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neintrecută a 109

„HUNGARIA”
Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 f și mai sus. Să poate procura la singurul fabricant:
Alexandru Haidekker
fabrică de sârmă, de îngrăditură din impletituri și de grații
Budapesta VIII, Őllői út 48/54
Serviciu ieftin, repede și conștiențios. Prețuri ilustrat, gratis și franco.

Foarte corăspunzător!
Mannare foarte ușoară!

CHEAG pentru înche-garea laptelui

cu marca „ROMÂNCA”
cel mai bun și făcut din rânze demiel și vițel

La cerere trimit Prețcurent și îndrumare pentru folosirea Cheagului.
Se capătă la 1658
Pálfi Márton, Karánsebes

Ocaziune favorabilă!

Din cauza sezonului înaintat, vând toate stofele de lână pentru costumuri și bluse cu **15%** rabat, pe lângă **bani gata.**

Fiecare să se convingă pentru a se putea folosi de această ocaziune deosebit de favorabilă

Modenhau FRIEDRICH BINDER
 str. Cisnădiei 25 mai înainte RUDOLF TRENTINA
SIBIIU str. Cisnădiei 25

1753

MOBILE lucrate solid și conștiențios ...

se pot comanda la

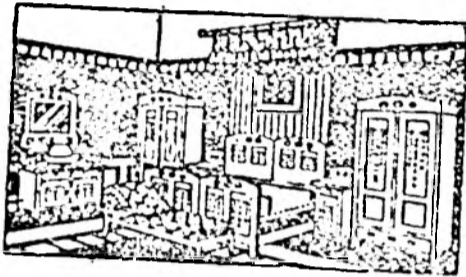
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIIU - NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
 mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

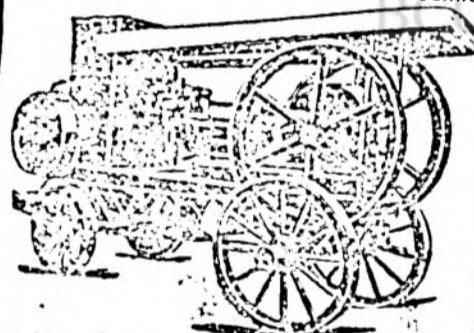
— Telefon Nr. 47 —
 cu legătură la com. Intreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Societatea HILLE pe acți și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirator.
 Reprezentanta generală

RÁLMAR ERNŐ, Inginer BUDAPEST
 VI. Podmaniczky-u. 4./N. Telefon 22-76

Motoare
 cu benzina — cu gaz
 • petrolu
 • ulei crud
 • gaz de pământ
 sist. Diesel
 cu gaz aspirator

în toate mărimile.
 Cercetarea inginerului și calculații gratis.

Tâțâni cel mai bun fabricat ....

se pot cumpăra foarte avantajos și ieftin la

ANDREIU RIEGER

prăvălie de fer în SIBIIU

Linia de navigațiune Tries
AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK
și CANADA

Biroul. Budapest, VII.,
 Thököly-ut 2. sz. 1700

și la următoarele granițe:
 Csáktornya: în apropierea căștili;
 Fiume: Via Negozianti 5.

Garnitură minunată pentru domni
 numai cor. 4.80.

Pentru a convinge pe oricine de prestațiunea noastră deosebită, trimitem orologul nostru „Phantasie” de Svițera, de prima calitate (prețul de obicei cor. 10.—) cu mașinărie fine Anker, 15 rubine, lucru solid, extra luc. umbriet precis, împreună cu lanț de aur double american, ca și un amnar nichelizat de buzunar cu o petricele de rezervă, — toate laolaltă numai cor. 4.80 pe lângă trimiterea banilor înainte, cu ramburs cu 75 bani mai mult. Garanție pentru umblare bună pe 3 ani în scris, 1753

Exporthaus „Perfekt”, Wien, VII.
 Neustiftgasse 137/167.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundă pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop ne oferim încă o dată înserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primim la administrația „FOAIA POPORULUI”. ....

Balsamul apotecarului A. Thierry

Este un mijloc nelăsat în boala de plămâni și de plept, moderatează cătorul, oprește hemagma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la apăsarea de gât, răgușala și la boala de gât, frig și, înoseala și răgușala în stomac și colică. Vindecă boala genitală și hemoroidă, curăță rănușelul și întărește apetitul și miazărea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a durerilor gâtului, contra mișturii de gură și alte boala de dinți și de gură, încetareă mișturii provenite din gură sau stomac. Mijloc bun contra limfitei or. Vindecă tot felul de răni, orșani, herpesi provenite din feribinte, luboate, fularuz, răni provenite din arsură, membre degerate, agrăbunje, bube ce au apăs pe piele, dureri de urechi etc. Se nu lăpănează din nici o familie, îndosebit când bănuș epidemii de influență, boala și alte epidemii. Scrie la: 1042

A. Thierry, apotecă la Ingerul păitor în Pregrada bei Raibitz 13 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticle mare specială cor. 5.— La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă
Alifie-Centifolia a lui Thierry

Impiedică și oprește inveninarea sângelui. Face de prisos operațiunea. Se folosește: la femei cari lăpănează, la porneala lăpănelui, împotriva împănării umilate și la mănecarea osului; apoi la răni de sânie, pi-pusăni, împănări, tăieturi și rănușeluri, precum și la lăpănelarea la tot felul de obiectelor străne, ca: sticlă, țanduri, pietriș, alie, spini etc., apoi pe mâni sau la picioare, herpesi, răni la picioare, răni de arsură etc. etc. 2 cutii costă K 3.60, pe lângă trimiterea înainte a lăpănelării și în cele mai multe apotece din țară. En gros se adă la doctorele: Thalmyer și Seiff, Erzsi Hochmeister și Frații Radanovits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct de la:

A. THIERRY, Apotecă la Ingerul păitor în **PREGRADA** (lângă Raibitz-Sascherbrunn).

Desvoltarea dragostei de lucru se înaintează prin o mistuire bună!

Mijlocul cel mai cercat, preparat cu îngrijire din cele mai efective ierbururi aromatice, care promovează poșta de mănecare și mistuirea fiind totodată și un medicament purgativ alinaător de cășă, care de pârtează lășă dureri urmările îngrățării, ivate în urma dietei, răcelii, înalului sedentar și funcționarea leneșă a scaunului d. c. arsurile din stomac, vânturile, îngrămădirea preste măsură de stofă acții în stomac și durerile de spasmuri este

Balsamul D-ului Rosa pentru stomac

Depozit principal în farmacia lui **B. FRÄGNER**, furniser de curte c. și r. „La vulturul negru” Praga, Klein-sche 203. — Colțul dela Nerudagasse.

Expedare postală zilnică
 1 sticle întregă 2 cor. jum. sticle 1 cor

Expedarea se face prin poștă pe lângă trimiterea banilor înainte, anume: 1 sticle mică cor. 1.50; 1 sticle mare cor. 2.80; 2 sticle mari cor. 4.70; 4 sticle mari cor. 8.—, 14 sticle mari 22.— se trimit francate în toate stațiunile austro-ungare.

Depozit în farmaciile din Austro-Ungaria.
Atențiune! Toate părțile pachetelor sunt provăzute cu marca scutită prin lege.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
 SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12
 recomandă p. t. publicului cele mai bune stofe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile
 sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari sa află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniforma, după prescripție croitura cea mai nouă.

Carol Albert

croitor pentru bărbați
 SIBIIU
 strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de primăvară și vară bine sortatul seu depozit de **Stofe indigene și străine** pentru pregătirea de haine bărbătești moderne corăspunzătoare la toate pretensiunile. Principiul meu este: Serviciu conștiențios și necesapionabil.

LIPIK băi de Thermal și de nămol, vindecă neîntrecut:

cu temperatura de 64°C și cu radioactivitatea isvo-
rului ei cu nămol
**reuma, ischias, ezsudate și
boale de oase**

cu termele alcalice
**catarele, suferințele de sto-
mac, zahar și de rărunchi**

prin isvoarele cu conținut iodic
**boale de copii, suferințe de
constituție și arteriosclerosa**

Baie de cură, de beut și nămol — Mâncări dietetice — Sezon anul întreg — Sistem pensional în băi.

Prospecte trimite franco Direcția băilor de terme și nămol în Lipik (Slavonia).

1788

Linia Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare
Nederlandă-Americană
Firmă protocolată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între
**Rotterdam - Newjork-
Kanada** 1526
Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

ATENȚIUNE! 50.000 părechi de ghete. 4 părechi de ghete numai cor 8.—

Pentru încetarea de plată a mai mul-
tor fabrici mari, am fost însărcinat a
vinde o mare cantitate de ghete adânc
sub prețul de fabricare. De aceea eu
vând ori și cni 2 părechi de ghete cu
șinoare pentru domni și 2 pentru dame,
de piele brună sau neagră, galoșate, cu
capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fa-
sonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea
după măsură. Toate 4 părechile costă
numai Cor. 8.— Expedare cu rambursă.
M. Schapira, export de ghete
Podgorze Austria Nr. 10/90.
Schimbul e admis sau bații retour.

Rabat deosebit pentru România

la Warenhaus Grünberger.

casă de cumpărare de primul rang
SIBIU, Sîrada Ciznădiei
— Palatul comandai de corp —

Pentru dame mantauae, bluse, rochii, ju-
poane, capoate

Pentru domni raglane, haine com-
plete, pantaloni, man-
taue de ploaie, gileturi moderne

— **Specialitate** —
in haine pentru băeși și fetițe

1663

In interesul propriu să cercefași acest depozit

So caută spre cumpărare cu vagonul:

Scândurele subțiri și tălate fin

de brad, 690 mm lungime, 180 mm lățime și 6 mm grosime,
per cassa. Oferte în limba germană sunt a se adresa sub
„K. R. 3697“ la

Haasenstein & Vogler A.-G., Reichenberg (Böhmen).

Material pentru edificat

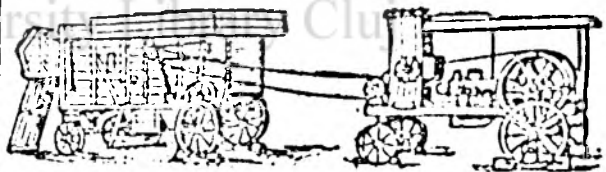
Traverso — Papă de acoperit — Plate de
izolat — Cement — Gips — Impletituri de
drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Imple-
tituri de trestie pentru stucatură — Scocuri
din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kőrall-utca 9

Co e
bun e și
ieftin!

Co e
bun e și
ieftin!

Motoare de ulei brut originale svedine și ori-
ginale Diesel pentru instalațiuni de mori
și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și ulei brut pentru garnituri de
tăierat, cari funcționează în toată țara spre
deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de sol-
vire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslu-
șiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— **Corespondență românească.** —

Lot felni de aleari și canele

Lot solni de articoli tehnici

Oroloagele ocazionale Böhnel

sunt bune și ieftine

- Un orologiu: 3.—
- denichel culași K 3.—
- Goldin 4.—
- de otel 5.—
- de argint limit. 6.—
- cu coperiș dublu 7.—
- Tulla 7.—
- de argint cu lanț 18.—
- Dopa 12.—
- de aur 14 carate 18.—
- Omega 20.—
- de mână, nichel 5.—
- otel 6.—
- double 7.—
- argint 8.—
- aur 24.—
- Lanț pentru domni 20.—
- de aur 10.—
- de grumazi 10.—
- Inel de aur masiv 4.—
- Cercei de aur 3.—

Garantie de 3 ani în scris
Trimite cu rambursă. Lista fabrici cu prețuri
originale gratuit. 1791

Max Böhnel,

Wien, IV. Margarethenstr. 27/750.

Medicii

declară ca cel mai bun mijloc contra tusei

Kaiser Caramela pectorale

cu cel „J. Brand“.

Milioane de persoane le
folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmel,
catarului bronchial și de gât.

6100 atestate dela medici și
privati, întărite prin
tertiul public garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani,
se capătă în toate farmaciile și în cele
mai multe drogerii și unde se află pa-
catele. 1846

Viță americană altoiță precum și viță ame- ricană pentru altoit.

cu și fără rădăcini, în diferite varie-
tăți furnizează renumita și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
pepinieră.

Fr. Caspari

Medias—Medgyes (Nagyküküllő vm.)
Serviciu conștiințios. — Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gra-
tis și franco. In catalog sunt publicate mai
multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informațiuni în scris sau verbal dela dăii proprietari cari
mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot
avea în firma de mai sus. 1314

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fier Sibiană, mare
fabrică de mașini agricole și industriale,
atelier de mori și mare prăvălie de fier

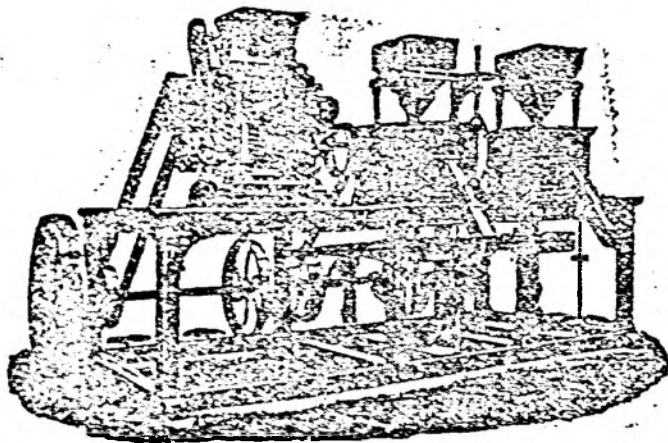
Sibiu-Nagyszeben, Târgul fânului = Nr. 1 =

Atențiune!

1538

Doritorii de-ași procura mori, cilindre
pentru asortat făină, pietrii de mori de orice
calitate, tot soiul de mașini și unelte agri-
cole, mașini de lână, piuă pentru abale (pos-
tav) tot soiul de motoare dela cel mai mic
și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot
soiul de mașini precum și Traverse, Cement,
Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile
trebuincioase la clădiri (edificări).

In bogata și bine asortata sa prăvălie de
fier se găsesc toate sculele pentru mese-
riași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni
foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste speci-
ficate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc
până nu se va informă în prima linie la
marele fabricant Wagner, atât despre ca-
litatea celui obiect, cât și despre prețuri
și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de pro-
curat marfă de primul rang și in compa-
rație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți
sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloage se trimite gratis și franco.

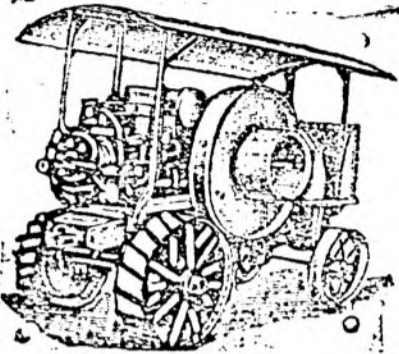
Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apriat apa de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimit eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Cele mai bune și sigure

Garnituri de imblătit cu motor
Mașini pentru zdrobirea petrii
Mașini de tălat și crepat lemne

fielare ușor de transportat dintr'un loc în altul cu motorul propriu

Motoare de benzină, gaz și oleu

Toate cele de lipsă pentru mori

Pluguri cu motor, și la imblătit și pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ES SCHANZER
BUDAPEST, Kálmán-utca 3.
Rugăm a se cere numai informații serioase

Binecunoscutele resturi de Moravia
Rochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma

I. Ingrowitzer Webwarenerzeugung

JOSEF MASIK

în INGROWITZ, Mähren (Austria).

Aceste sticle de lână (Loden) sunt o mărță minuscă pentru revânzătorii, de oarece sunt foarte iubite de dame. — Cereți oferte. 1232

Un mijloc de infrumusețare și de un efect minunat sunt renumitele medicamente universale

Grăma și săpunul MARGIT

ale lui FÖLDES 1679

Grăma-Margit e liberă de unsoare și infrumusețează numai decăt

Săpunul-Margit al lui Földes depărtează, după vre-o câteva zile de folosire, pistrucele, petele de licat de pe față și toate boalele de piele. Prețul 70 filleri.

Se căpăta în toate farmaciile, drogeriile și parfumeriile. Comandele peste suma de 6 cor. se efectuează pretutindenei franco

Coloman de Földes, farmacie Arad.

În Sibiu, se căpăta la farmaciile: Carl Fritsch, Guido Fabritius, Gustav Meltzer, fabrică de săpun și parfumerie, J. C. Molnár, Carl Moracher, drogerie, Carl Müller și Carl Pissel. În Agnita la: V. Föhlich. În Sighișoara la: A. V. Lingner. În Mediaș la: Josef Oberth.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșosorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 %**

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încassări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile Institutului.

Direcțiunea.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =
Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon: József 14-97

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:	
Pentru copii, mărimea	20-25 = K 3-4
„	26-28 = „ 4-5
„	29-34 = „ 5-7
„	35-39 = „ 7-9

Principiul meu este: Căștig puțin, vânzare mare!

Păpuci de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kalv sau piele de vichs	7-—

Ghete în Chevreaux sau Box:	
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K	9-50
„ . . . . . bumbi sau ideal	10-—
„ . . . . . Kobrak	14-—
„ . . . . . Oslaria	12-—
„ . . . . . formă americană	13-—
„ . . . . . formă americană, cu bumbi și băieri	16-—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20-—

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni. =
Camăși cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în

Părechi de opinci tălate pentru femei, bărbați și copii.

Brandsohlikpsen și diferite bucăți de tălpi căzute.

Piel de vacă de vachs, lucii sau și în pregătirea lor

Pittlinguri de vachs, ...

Kipse de vachs, ...

Piel de vițel de vachs, ...

Piel crepate de vachs, Boxpittlingc, Mastboxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. **Piel de oale** în fărbi diverse. **Căptușeli de oale**. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

La comanda dela orice firme, despre totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în **„Foaia Poporului“** ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!